

aβer

learning tools for preventing functional
and secondary illiteracy

Uniwersalne narzędzia wsparcia dla grup zagrożonych analfabetyzmem funkcjonalnym

Akademia WSB
WSB University

Alphabetter - learning tools for preventing
functional and secondary illiteracy

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Finansowane przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie są jednak wyłącznie poglądami autora (autorów) i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy Unii Europejskiej lub Narodowej Agencji (NA). Ani Unia Europejska, ani NA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

//

Spis treści

Wprowadzenie

**Zastosowanie metodologii Community-Based Literacy Equity Design Framework:
identyfikacja istniejących usług i zasobów, ocena wyzwań i potrzeb**

Polska

WŁOCHY

AUSTRIA

CZECHY

Projektowanie rozwiązań: narzędzia

Karty MEMO

Moduły wideo dla poszukujących pracy

System piktogramów wspierających komunikację z rodzinami migrantów

Zasady tworzenia wspierających rozwiązań miejskich

Ocena rozwiązań

Karty MEMO

Moduły wideo dla poszukujących pracy

System piktogramów wspierających komunikację z rodzinami migrantów

Zasady tworzenia wspierających rozwiązań miejskich

Podsumowanie

Bibliografia

Wprowadzenie

W zamieszczonym na stronie Alphabetter mini podręczniku opisujemy stworzone i przetestowane w trakcie działań projektowych praktyczne narzędzia pedagogiczne wspierające osoby dotknięte lub zagrożone analfabetyzmem funkcjonalnym. Zostały one przygotowane w wersji uniwersalnej: na podstawie wypracowanej wspólnej metodologii przygotowano ich praktyczną operacjonalizację, przedstawiono założenia i zaprezentowano przykładowe adaptacje kulturowe, które mogą służyć jako wzorcowe praktyki do stosowania proponowanych rozwiązań. Pozwala to na szeroką możliwość adaptacji danego rozwiązania do bardzo różnorodnych warunków społecznych. W kolejnych rozdziałach czytelnik może łatwo znaleźć liczne grafiki pokazujące ich możliwe formy. Wszystkie materiały zostały przetłumaczone na język angielski. Dokument stanowi również instrukcję zastosowania proponowanych narzędzi w innych kontekstach niż tylko te, w których realizowany był pilotaż.

Materiały edukacyjne wypracowane w ramach projektu zostały przetłumaczone na język angielski w trakcie trwania realizacji projektu. Wraz z licznymi materiałami uzupełniającymi są one dostępne na następujących stronach:

<https://wsb.edu.pl/erasmus-alphabetter-learning-tools-for-preventing-functional-and-secondary-illiteracy/project-s-result-tools> oraz <https://webgate.ec.europa.eu/>.

Poruszając się w obszarze analfabetyzmu funkcjonalnego zwracamy szczególną ostrożność na istniejącą w świecie społecznym różnorodność kulturową i językową. Odwołując się do znanego w badaniach międzykulturowych rozróżnienia na analizę kulturową typu emic (w pewnym uproszczeniu: podejścia bazującego na przekonaniu, że elementy o charakterze kulturowym np. takie jak słowa w konkretnym języku są przede wszystkim specyficzne i nieporównywalne) i typu etic (istnieją międzykulturowe uniwersalia, np. abstrakcyjne elementy znaczenia możliwe do wyrażenia w każdym języku) skoncentrowaliśmy się na perspektywie etic. Jednocześnie niektóre elementy zrealizowanych implementacji uniwersalnego narzędzia zostały kontekstowo zaadaptowane (np. materiały graficzne) ze względu na ich głębokie osadzenie w kontekście kulturowym (np. językowym, prawnym, organizacyjnym, co jest wszak warunkiem i normalną procedurą adaptacji uniwersalnego narzędzia typu etic,) zostały opracowane w wersjach specyficznych językowo.

Opracowaliśmy i przetestowaliśmy cztery różne bardzo konkretne formy implementacji uniwersalnej metodologii. Każdy z partnerów projektu Alphabetter koordynował wspólne prace nad jedną z implementacji. Dzięki takiemu rozwiązaniu każdy z partnerów stał się odpowiedzialny za kulturową adaptację wyników wspólnej pracy. Ze względu na językowo-kulturowy kontekst, w którym następował pilotaż każdej z adaptacji narzędzia, jeden z partnerów stawał się szczególnie odpowiedzialny za przebieg tego procesu. Jednak na każdym etapie i w przypadku każdego narzędzia prace przebiegały wspólnie i na zasadach wzajemnego uzupełniania swoich kompetencji. Narzędzia zostały zaprojektowane zgodnie z założeniami multimodalności, co wymagało ciągłego łączenia i koordynowania wiedzy eksperckiej z różnych obszarów. Poszczególni partnerzy, ze względu na swoje unikalne doświadczenie, na każdym etapie wnosili swoją unikalną wiedzę i doświadczenie związane ze specyfiką swojej dotychczasowej działalności:

- 1. WSB University - doświadczenie z zakresu zwiększania społecznej interakcyjności projektowanych narzędzi edukacyjnych oraz strategii adaptacji kulturowej materiałów edukacyjnych; w efekcie projektowane narzędzia zawierają procedury dopasowania do dynamiki interakcyjnej poszczególnych rodzajów środowisk społecznych;
- 2. University of California San Diego - wiedzę ekspercką dotyczącą projektowania i ewaluacji sprawdzonych narzędzi wspomagających osoby dotknięte problemem analfabetyzmu funkcjonalnego i wtórnego w środowiskach migrantów; przedstawiciele UCSD dostarczyli głównych idei, zasady rozwoju i ewaluacji narzędzi, a także zastosowanie polityki equity w projektowaniu narzędzi edukacyjnych adresowanych do migrantów;
- 3. European Center of Entrepreneurship Competence & Excellence (Austria) - doświadczenie i wiedzę dotyczącą wykorzystania elementów graficznych w tworzeniu narzędzi zwiększających poziom literacji oraz metodykę pracy z rodzinami migrantów; udział partnera austriackiego został zmaterializowany np. w postaci opracowania procedur kształtowania wszelkich elementów graficznych zgodnie z zasadami adaptacji kulturowej do potrzeb grupy docelowej;
- 4. ENAIP VENETO IMPRESA SOCIALE (Italy) - doświadczenie i wiedzę ekspercką związaną z przygotowywaniem wdrożeniowych prezentacji multimedialnych i filmów tutorialowych dostosowanych do

potrzeb migrantów oraz wiedzę o typowych problemach komunikacyjnych uchodźców; partner włoski opracował zasady wspomagania treningów adresowanych do osób zagrożonych analfabetyzmem funkcjonalnym materiałami audiowizualnymi;

- 5. MEPCO, s.r.o. (Czech Republic) - doświadczenie współpracy z instytucjami publicznymi i potrzebami klientów instytucjonalnych nie związanych bezpośrednio z sektorem edukacji; metodologia i wszystkie rozwiązania edukacyjne zaprojektowane przez konsorcjum Alphabetter zawierają procedury pozwalające adaptować je do kontekstu prawno-instytucjonalnego danego kraju.

Na podstawie analizy standardowych przypadków opracowywania narzędzi pedagogicznych przyjęto zasadę, zgodnie z którą narzędzia otrzymają formę konkretnych instrukcji preparacyjnych odwołujących się do uzgodnionych wspólnie założeń. Dzięki temu powstał innowacyjny rezultat o charakterze uniwersalnym możliwy do zastosowania przez podmioty z różnych krajów. Oczywiście ze względu na specyfikę kontekstu kulturowo-językowego, by odpowiadał potrzebom skonkretyzowanej grupy docelowej każdorazowo musi zostać dostosowany. Dokument opisuje procedury dostosowania oraz zawiera konkretne przykłady takiej adaptacji. Mają one służyć jako wzorcowe praktyki do stosowania proponowanych rozwiązań.

W trakcie wspólnych prac nad narzędziami konsorcjum postanowiło zmodyfikować i rozbudować pierwotny pomysł stworzenia materiałów graficznych w formie komiksu z określonym bohaterem ("Paragraph-man"), który ze względów kulturowych byłby mniej dopasowany do potrzeb osób należących do niektórych grup migrantów. Samo nazwanie go "Paragraph-man", w kontekście decyzji o podjęciu prac nad narzędziem adresowanym do migrantów mogłoby zostać odebrane jako stygmatyzujące i sugerujące kryminalny charakter doświadczeń tych społeczności. Taka perspektywa była wynikiem wizyty edukacyjnej w San Diego, ale także szerokich konsultacji rozwiązania z eksperckimi organizacjami z Europy. Ostatecznie, kierując się względami uniwersalności nowego podejścia zdecydowaliśmy się na narzędzia o mniej kontrowersyjnym charakterze (narracyjno-interakcyjne rozwiązania multimodalne), a jednocześnie w sposób dowiedziony empirycznie odpowiadające potrzebom osób, do których adresujemy wypracowane materiały edukacyjne. Zmiana ukierunkowania prac nad opracowaniem narzędzia nie stanowiła porzucenia pierwotnie zakładanej koncepcji komiksu i - analogicznie - wypracowane narzędzia wpisują się w jej ramy. W końcu formuła komiksu jest bardzo szeroka, a jej otwartość na nowe i mniej oczywiste formy stanowi cechę konstytuującą gatunek. Wyznacznikami tej konwencji są: obrazkowy charakter, ikoniczność znaków, sekwencyjność, zastosowanie kadrów oraz ich semantyczne powiązanie; w te kryteria bez wątpliwości proponowane narzędzie wpisuje się doskonale. Jednocześnie narzędzia charakteryzują się cechami, które stanowią istotę zakładanej koncepcji, tj. edukacyjny charakter oraz interakcyjność. Jak wspomniano, komiks z istoty rzeczy jest gatunkiem otwartym, a o jego różnorodności stanowi nie tylko mnogość funkcji (m.in. komiks społeczny, terapeutyczny, edukacyjny, psychologiczny, diagnostyczny), ale również wielość wymiarów formalnych (np. karty komiksowe, komiksowe karty do gry i nauki, komiks interaktywny, komiks online, "pasek" (comic strips), szablon komiksowy, mem, infografika komiksowa, fotoksiążki, mural i graffiti etc).

Każde z zaproponowanych narzędzi zgodnie z podejściem odwołującym się do multimodalności nawiązuje do elementów graficznych lub wizualnych wspomagających komunikację i pozwalających na adaptację w nowym miejscu życia. Narzędzia są złożone ze zbioru grafik lub materiałów wizualnych, instrukcji i przykładów ich praktycznej adaptacji i wykorzystania. Każde z narzędzi może być w sposób bardzo prosty wykorzystane w pracy z dowolną grupą odbiorców po dopasowaniu do konkretnego celu, np. wyjaśnieniu, na czym polega współpraca rodziców dziecka ze szkołą, do której uczęszcza, w sposób dostosowany do lokalnych regulacji. Przewagą wykorzystania w projekcie elastycznych narzędzi graficznych jako otwartej formy komunikacji – w odniesieniu do komiksu w jego tradycyjnej (książkowej) jest fakt, iż jest to innowacyjne rozwiązanie, pozwalające na wygenerowanie przez użytkowników różnych narracji, składających się na opowieść typu komiks. Innowacyjność polega na elastycznym dopasowaniu ilości przekazywanych informacji do potrzeb osób korzystających z narzędzia. W podręczniku opisaliśmy jakie są alternatywne sposoby pozyskiwania i dobierania najbardziej trafnych grafik do swobodnego wykorzystania. Jak pokazuje dokonana ewaluacja materiały są oceniane jako atrakcyjne i użyteczne praktycznie. Materiały edukacyjne odnoszą się do ważnych procedur publicznych warunkujących adaptację społeczną, które wspomagane graficznie i wizualnie, są innowacyjną metodą rozwijania kompetencji literacji. W trakcie zorganizowanej przez konsorcjum konferencji końcowej z udziałem edukatorów – praktyków, zaprezentowane materiały edukacyjne spotkały się z uznaniem i szerokim zainteresowaniem.

Zastosowanie metodologii Community-Based Literacy Equity Design Framework: identyfikacja istniejących usług i zasobów, ocena wyzwań i potrzeb - specyfika kraju

Polska

Naszą grupą docelową są ukraińskie rodziny mieszkające w Polsce i posiadające kartę pobytu. Chodzi zarówno o migrantów ekonomicznych, jak i uchodźców wojennych, których dzieci uczęszczają do polskich szkół podstawowych i mogą być pośrednikami we wzmacnianiu umiejętności czytania i pisania swoich rodziców.

W przypadku Ukraińców adaptacja społeczna i kulturowa w Polsce powoduje, że koncentrują się oni na najpilniejszych sprawach bytowych. Są oni obecnie zanurzeni w polskim środowisku językowym, a zatem ich kontakt z językiem pisanym (ukraiński używa innego alfabetu) jest bardzo ograniczony, co prawdopodobnie prowadzi do analfabetyzmu funkcjonalnego. Osoby te uczą się lub przyswajają język polski, ale proces ten jeszcze bardziej zubaża ich zaawansowane zdolności rozumienia i tworzenia złożonych znaczeń w nowej rzeczywistości społecznej i kulturowej, w której się znaleźli. Problemem jest symbolizacja własnych doświadczeń i tworzenie własnej tożsamości (Ukraińców w Polsce), co jest niezbędne w procesie integracji społeczno-kulturowej. Osoby te potrzebują narzędzi umiejętności czytania i pisania, aby skutecznie symbolizować swoją sytuację w sposób kulturowo kontekstualny. Potrzebne jest wsparcie w równoległym i konsekwentnym nabywaniu umiejętności w języku polskim, przy jednoczesnym kontynuowaniu nauki czytania i pisania w języku ukraińskim.

Zamierzamy wykorzystać funkcjonowanie ukraińskich dzieci w polskim środowisku szkolnym i zaangażowanie rodziców w ich wspieranie. We współpracy ze szkołami zamierzamy stworzyć narzędzie rozpowszechniane przez dzieci, ale pomagające zarówno dzieciom, jak i rodzicom w lepszej adaptacji do polskiego kontekstu kulturowego i językowego. Problemy rodzinne często ujawniają się w sytuacjach kryzysowych, np. problemy zdrowotne, finansowe, dyskryminacja w miejscu pracy, rozpad rodziny. Rozwiązywanie tych problemów wymaga zaawansowanych umiejętności symbolizowania swojej sytuacji (rodzina żyjąca na styku kultur) oraz kompetencji w zakresie języka polskiego w kontaktach z polskimi służbami socjalnymi. W wielu sytuacjach rodzice, ze względu na ograniczoną znajomość języka polskiego, nie są w stanie aktywnie angażować się we wspieranie edukacji swoich dzieci i komunikację ze szkołami i nauczycielami. Niskie kompetencje językowe utrudniają zrozumienie odmiennej kulturowo rzeczywistości. Szkoła jest często pierwszą instytucją, która identyfikuje problem rodziny i wchodzi z nią w interakcję. Dzieje się tak nawet wtedy, gdy konkretny problem związany jest na przykład ze zdrowiem psychicznym, przemocą domową lub problemami w dostępie do usług opieki zdrowotnej.

Ukraińscy migranci w Polsce: sytuacja ogólna

Migracja zagraniczna to przemieszczanie się ludzi w przestrzeni międzynarodowej. Wiąże się ze zmianami społecznymi i gospodarczymi. Przyczyny migracji są wywoływane przez różne aspekty, takie jak klęski żywiołowe, trudności gospodarcze, zmiany w siłach politycznych kraju, w którym żyjemy lub wolna, niesprowokowana decyzja oparta na chęci poznania innych krajów. Migracja towarzyszy ludzkości od zarania dziejów, a obecnie zdaje się przybierać na sile. Głównymi aspektami migracji są: zmiany w stałym miejscu zamieszkania emigranta, zmiany w strukturze zawodowej i społecznej.

Migracja jest procesem zbiorowym, znajduje odzwierciedlenie w organizacji społecznej, a także kulturowej, ponieważ radykalnie zmienia sposób życia, wzorce zachowań i świat symboliczny migrantów. Migranci decydujący się na zmianę miejsca życia muszą przejść przez złożony proces, na który wpływa wiele czynników społecznych i psychologicznych. Czynniki determinujące zmianę muszą być na tyle silne, by jednostka była w stanie przezwyciężyć wszelkie wątpliwości i problemy pojawiające się na drodze do wyjazdu. Takie zmiany nigdy nie są spowodowane pojedynczym motywem, ale raczej kombinacją pewnych okoliczności, które sprawiają, że jednostka decyduje się opuścić znajome środowisko. Rozróżnia się czynniki „wypychające” i „przyciągające” w odniesieniu do wpływu kraju, do którego emigrant wyjeżdża i kraju, który opuszcza.

Czynniki wypychające (czynniki wypychające z kraju pochodzenia):

- Niskie płace,
- Wysokie bezrobocie,
- Złe warunki pracy,
- Słabe perspektywy na przyszłość,
- Zła sytuacja gospodarcza w kraju, ograniczone możliwości mieszkaniowe,
- Nadmiar osób w wieku produkcyjnym,
- Rozczarowania i frustracje związane z kształtowaniem się nowego reżimu,
- Konflikty zbrojne,
- Ograniczenia praw człowieka.

Czynniki przyciągające (czynniki przyciągające do kraju docelowego):

- Niski poziom bezrobocia,
- Wysokie możliwości zatrudnienia,
- Zmniejszone wymagania wizowe,
- Szanse na korzystne zarobki,
- Pozytywne nastawienie do obcokrajowców i mniejszości etnicznych,
- Inne możliwości ekonomiczne (szanse na zdobycie nowych kwalifikacji, poznanie nowych technologii).

Choć istnieje duże zapotrzebowanie ze strony instytucji publicznych i badawczych na określenie rzeczywistej wielkości zasobu cudzoziemców przebywających w Polsce, oszacowanie liczebności tej populacji nie jest łatwe. Wynika to przede wszystkim z faktu, że instytucje opracowujące takie dane - m.in. Główny Urząd Statystyczny (GUS) i Urząd do Spraw Cudzoziemców (UdSC) - gromadzą i prezentują je w różny sposób. Ponadto znaczna część migracji ma charakter cyrkulacyjny i istnieje również nielegalna migracja, która jest trudna do zmierzenia.

Obecnie obywatele Ukrainy są zdecydowanie dominującą grupą osób z państw trzecich w Polsce. W 2019 r. stanowili oni 64,2% cudzoziemców przebywających w Polsce. Skalę migracji zarobkowej Ukraińców do Polski w ostatnich pięciu latach szacuje się na 0,4-2,1 mln osób. Rozbieżności w szacunkach wynikają z wahań sezonowych, okresowych powrotów do ojczyzny oraz podejmowania pracy bez dopełnienia wszystkich przewidzianych prawem formalności. Według szacunków Instytutu Prognoz i Analiz Gospodarczych (IPiAG) w 2020 r. w szarej strefie w Polsce może pracować 751,8 tys. cudzoziemców, co stanowi 70% ogółu zatrudnionych obcokrajowców.

Od wybuchu wojny na Ukrainie granicę z Polską przekroczyło ponad 3 mln obywateli tego kraju. Dziś szacujemy, że w Polsce pozostało ok. 1,6 mln osób. Od 15 marca 2022 r. do końca czerwca 2022 r. pracodawcy zgłosili zatrudnienie na polskim rynku pracy 200 101 obywateli Ukrainy (dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej). Należy zauważyć, że ze względu na niepewną sytuację polityczną związaną z rosyjską agresją wojskową, liczba Ukraińców przebywających w Polsce szybko się zmienia.

W celu rozwiązania najpilniejszych problemów życiowych i kwestii integracji zawodowej migrantów z Ukrainy, polski rząd w trybie nadzwyczajnym uchwalił specjalną „Ustawę o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy”. Ustawa została uchwalona 12 marca 2022 r., ze skutkiem prawnym od 24 lutego 2022 r. W dniu 8 czerwca przyjęto poprawkę do tej ustawy.

Ustawa z 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. poz. 583, z późn. zm.) wprowadziła ułatwienia w legalizacji zatrudnienia dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa oraz dla obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz

z najbliższą rodziną przybyli na terytorium Polski w związku z działaniami wojennymi. Rozwiązania związane z uproszczoną formą legalizacji zatrudnienia dotyczą również obywateli Ukrainy, którzy legalnie przebywali w Polsce przed 24.02.2022 r.

Jednym z kluczowych rozwiązań zawartych w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy jest możliwość legalnego podjęcia zatrudnienia na polskim rynku pracy. Ustawa przewiduje rozwiązanie umożliwiające obywatelom Ukrainy legalnie przebywającym na terytorium Polski podjęcie zatrudnienia bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę lub bez spełnienia obowiązku złożenia oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy, tj. na uproszczonych zasadach. Pracodawca jest uprawniony do przyjęcia do pracy na podstawie uproszczonych form zatrudnienia obywatela Ukrainy, który:

- legalnie przybył na terytorium Polski od 24.02.2022 r. z terytorium Ukrainy i deklaruje zamiar pozostania w Polsce oraz
- posiada ważny tytuł rezydenta.

Polski rząd zapewnił również uchodźcom z Ukrainy dostęp do instrumentów rynku pracy, kursów języka polskiego, możliwości przekwalifikowania się, ale także ułatwił nostryfikację dyplomów i świadectw kwalifikacji zawodowych.

Obywatele Ukrainy, którzy opuścili swoją ojczyznę w wyniku rosyjskiej agresji, mogą legalnie przebywać w Polsce przez 18 miesięcy od 24 lutego 2022 roku. Dotyczy to osób, które przyjechały do Polski z Ukrainy i zadeklarowały chęć pozostania na terytorium naszego kraju. Przewidziano również ścieżkę dalszej legalizacji pobytu obywateli Ukrainy, którzy uciekli przed wojną. Osobom, których pobyt na terytorium Polski jest lub został uznany za legalny, udzielane jest zezwolenie na pobyt czasowy. Jest ono udzielane jednorazowo na okres 3 lat, licząc od dnia wydania decyzji.

Ustawa przewiduje nadanie numeru PESEL obywatelom Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z wojną. Rozwiązanie to pozwoli na realizację szeregu usług publicznych dla tych osób. W tym celu przewidziano specjalną procedurę uzyskania numeru PESEL na wniosek zawierający katalog podstawowych danych. Jest to procedura umożliwiająca uzyskanie numeru PESEL bez konieczności wykazywania podstawy prawnej do jego posiadania.

Jednocześnie zagwarantowano obywatelom Ukrainy pełny dostęp do polskiego rynku pracy. Aby skorzystać z tego rozwiązania, pracodawca musi w ciągu 14 dni powiadomić za pośrednictwem portalu praca.gov.pl właściwy urząd pracy o zatrudnieniu cudzoziemca. W ten sposób obywatele Ukrainy mogą również korzystać z usług rynku pracy w postaci m.in. pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i szkoleń - na takich samych zasadach jak obywatele Polski. Obywatele Ukrainy mogą podejmować i wykonywać działalność gospodarczą na terytorium Polski na takich samych zasadach jak obywatele polscy, pod warunkiem uzyskania numeru PESEL.

Polska gospodarka od kilku lat odnotowuje wysoki popyt na cudzoziemską siłę roboczą, spowodowany niedoborem rodzimych pracowników na rynku pracy. Jednocześnie badania przeprowadzone w Polsce przez Work Service w 2019 r. („Migracje zarobkowe cudzoziemców z Ukrainy i Azji do Polski”) oraz przez Polsko-Ukraińską Izbę Gospodarczą w 2019 r. (Profil społeczny migranta zarobkowego z Ukrainy, <https://www.pol-ukr.com/wp-content/uploads/PUIG-PIZ-Raport-2019.pdf>) wyraźnie wskazują na niski poziom dopasowania kompetencji cudzoziemców do potrzeb rynku pracy. Jak wynika z deklaracji ukraińskich pracowników, zdecydowana większość z nich uważa, że wykonuje pracę poniżej swoich kwalifikacji. Wyniki analizy sytuacji zawodowej pracowników z Ukrainy w dużych miastach, przeprowadzonej na przestrzeni lat 2015-2018 wykazały, że wykonywanie pracy poniżej swoich kwalifikacji zadeklarowało 59,9% migrantów z Warszawy, 55,3% migrantów z Wrocławia, 50,3% migrantów z Lublina i 48,3% migrantów z Bydgoszczy, natomiast według wyników badania „Cudzoziemcy w Warszawie” Ukraińcy dzielą się na dwie grupy - 51% deklaruje, że znalazło pracę zgodną ze swoimi kwalifikacjami, a 47% - poniżej swoich kwalifikacji. Zgodnie ze swoimi kwalifikacjami pracuje 90% cudzoziemców z UE, wśród cudzoziemców z innych krajów odsetek ten wynosi 67%.

Pracodawcy w Polsce są dobrze oceniani przez większość ukraińskich pracowników. 57% ankietowanych ma dobry lub bardzo dobry stosunek do swoich szefów, a 39% ma stosunek neutralny. Stosunek ukraińskich pracowników do polskich kolegów jest bardzo pozytywny. 53% ocenia Polaków, z którymi pracowało bardzo dobrze lub dobrze. Kolejne 37% Ukraińców jest nastawionych neutralnie.

Prawie 60% badanych pracowników z Ukrainy czuje się zadowolonych z pracy w Polsce, 13,5% jest niezadowolonych. Na tę opinię nie ma wpływu kwestia podjęcia pracy poniżej poziomu wykształcenia. Wpływa na nią natomiast zadowolenie z zarobków oraz pozytywna ocena miejsca pracy (w tym atmosfery, relacji ze współpracownikami, możliwości rozwoju, stosunku Polaków do nich jako obcokrajowców). Podobne wnioski płyną z badania satysfakcji z pracy w Polsce w 2020 r. pracowników tymczasowych z Ukrainy: 93% respondentów wskazało, że są zadowoleni z relacji ze współpracownikami, wysoko oceniono także warunki pracy (82%) oraz stosunek Polaków do imigrantów (73%). Zadowolenie z wynagrodzenia wskazało 65% respondentów.

Zakres możliwych zadań do realizacji przez polskie władze regionalne obejmuje aktywizację zawodową oraz integrację i aktywność społeczną Ukraińców legalnie przebywających w Polsce:

1. profilowanie potrzeb i potencjału cudzoziemca (oczekiwania vs możliwości na lokalnym rynku pracy).
2. organizacja kursów, szkoleń lub innych form kształcenia albo pomoc w znalezieniu i sfinansowaniu dostępnych szkoleń, kursów czy innych form kształcenia.

3. wsparcie w niezbędnych formalnościach związanych z uznawaniem wykształcenia i kwalifikacji
4. doradztwo zawodowe oraz wsparcie w procesie aktywizacji zawodowej, a także w zakładaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej w Polsce
5. wsparcie w procesie pośrednictwa pracy (świadczone przez publiczne służby zatrudnienia i inne instytucje rynku pracy) oraz w kontaktach z pracodawcami.

Dodatkowo możliwe jest promowanie integracji w społeczeństwie poprzez indywidualny rozwój i wzmacnianie aktywności w różnych obszarach życia społecznego Ukraińców:

- zapewnienie wsparcia asystenta integracji opracowującego indywidualną ścieżkę integracji społecznej dla osób dorosłych i zapewniającego wsparcie w kontaktach z instytucjami i w codziennych sytuacjach życiowych.
- Udzielanie pomocy prawnej, psychologicznej i psychoterapeutycznej związanej ze zdrowiem psychofizycznym - także w związku z doświadczeniem migracji, a także zderzeniem z różnicami kulturowymi lub różnicami wynikającymi ze zmiany dotychczasowego środowiska cudzoziemca i jego rodziny.
- zapewnienie kursów języka polskiego, kursów i szkoleń w zakresie orientacji kulturowej oraz w innych obszarach przydatnych z punktu widzenia integracji społecznej
- Zapewnienie niezbędnych tłumaczeń i wsparcia w kontaktach z instytucjami publicznymi i prywatnymi (np. otwieranie rachunków bankowych, nabywanie nieruchomości, wypełnianie obowiązków obywatelskich, korzystanie z transportu publicznego czy uzyskiwanie prawa jazdy, korzystanie z oferty pomocowej (m.in. socjalnej i mieszkaniowej), edukacyjnej, rozwojowej, rozrywkowej i kulturalnej).
- Wspieranie integracji cudzoziemców w szkołach i działań głównych interesariuszy środowiska szkolnego (np. pomoc podczas zajęć szkolnych i w kontaktach opiekunów z placówką oświatową, organizacja warsztatów i szkoleń dla nauczycieli i rodziców dotyczących zarówno kultury polskiej, jak i kultury krajów pochodzenia uczniów cudzoziemskich, wydarzenia o charakterze integracyjnym).

Problem integracji zawodowej cudzoziemców został uwzględniony w szeregu rządowych dokumentów strategicznych: Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030; Trzecia fala nowoczesności; Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2020; Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego; Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego. Większość z nich zdezaktualizowała się po wybuchu wojny w Ukrainie.

W odpowiedzi na problemy integracji zawodowej Ukraińców w Polsce Minister Rodziny i Polityki Społecznej ogłosił nabór wniosków „Razem Możemy Więcej - I edycja Programu Aktywizacji Cudzoziemców na lata 2022-2023” w ramach Resortowego Programu Aktywizacji Cudzoziemców na lata 2022-2025. Bezpośrednimi odbiorcami proponowanych działań w ramach składanych wniosków, tj. beneficjentami projektów, będą cudzoziemcy legalnie przebywający w Polsce, wymagający wsparcia w jednym lub kilku obszarach priorytetowych określonych w Programie. Program będzie uwzględniał w szczególności cudzoziemców, którzy przybyli do Polski z krajów znajdujących się w sytuacji kryzysowej, np. związanej z prowadzonymi na ich terytorium operacjami wojskowymi (w tym z Ukrainy). Dodatkowym atutem składanych ofert w bieżącej edycji Programu będzie uwzględnienie grupy cudzoziemców, którzy w ubiegłym roku zostali ewakuowani do Polski w ramach rządowego wsparcia sojuszników z Afganistanu lub znaleźli się w szczególnie trudnej sytuacji w związku z ewakuacją z terenów objętych działaniami wojennymi na Ukrainie. Program zostanie uruchomiony w 2023 roku. Działania planowane przez AWSB są z nim komplementarne.

1. Grupa fokusowa: motywacja wyboru i opis specyfiki podejścia w kontekście poprawy umiejętności czytania i pisania

Specyfika podejścia: Analfabetyzm funkcjonalny i rynek pracy

Wykluczenie społeczne powoduje rosnącą nierówność między tymi, którzy są uprzywilejowani i względnie bezpieczni, a tymi, którzy są w niekorzystnej sytuacji i zmarginalizowani, którzy nie mają dostępu do zatrudnienia i cierpią z powodu braku bezpieczeństwa finansowego, marginalizacji i wykluczenia z życia gospodarczego.

Lekceważenie pracowników z trudnościami w czytaniu i pisaniu może zagrozić niezbędnej modernizacji przedsiębiorstw. W rzeczywistości półanalfabeci są przeszkodą w rozpowszechnianiu nowych metod produkcji i nowych technologii. Jak wprowadzić w przedsiębiorstwie, które chce być konkurencyjne, maszyny i metody, które mobilizują w półtrwały sposób zdolności poznawcze i które w coraz większym stopniu wymagają użycia rozumowania, abstrakcji, przewidywania, kalkulacji, czytania?

Z czysto ekonomicznego punktu widzenia wpływ analfabetyzmu funkcjonalnego jest bardzo często niedoceniany. Jest to zjawisko, które rodzi dodatkowe koszty: dodatkowe obciążenia związane ze wskaźnikami poważnych wypadków, dodatki do wynagrodzeń w celu uzupełnienia braków jednego lub drugiego, wydłużony czas z powodu zatrudnienia dodatkowego personelu, do którego należy dodać skutki braku produkcji dóbr z powodu braku optymalnych kwalifikacji.

Deficyt zdolności adaptacyjnych do wymogów zatrudnienia nie pozostaje bez konsekwencji dla samych pracowników. Oprócz powodowania wypadków przy pracy, analfabetyzm funkcjonalny jest źródłem absencji i demotywacji. Sytuacja ta zmniejsza elastyczność umysłową (w rzeczywistości brak uznania zdobytej wiedzy utrudnia planowanie średnioterminowej przyszłości zawodowej), a także mobilność geograficzną, która wymaga odtworzenia punktów odniesienia i nowych ścieżek, co nie zawsze jest łatwe dla tych, którzy nie mają ram odniesienia i podstawowej wiedzy.

Często słyszymy, jak studenci i bezrobotni protestują z okrzykiem „praca jest prawem”, ale praca nie jest prawem. Wyjaśnijmy lepiej to zdanie: prawo do pracy oznacza, że państwo/rząd robi wszystko, aby zapewnić każdemu, bez dyskryminacji, możliwość pracy. Prawo do pracy wspomniane we włoskiej konstytucji oznacza właśnie to: praca jest prawem, na które należy zasłużyć. Gdyby tak nie było, oznaczałoby to, że każdy bezrobotny mógłby pójść do sędziego i zażądać pracy. Nie jest to możliwe. Można natomiast udać się do sędziego i poprosić o niedyskryminowanie w miejscu pracy. Pracę jednak trzeba sobie wywalczyć, ucząc się i będąc na bieżąco. Jeśli nie masz środków lub innych możliwości ekonomicznych, aby się szkolić i studiować, państwo/rząd musi ci je zagwarantować. Nie pracę, ale możliwość pracy. Państwo/rząd nie może zmusić żadnej osoby do podpisania umowy o pracę z firmą. Niepracowanie jest również prawem.

Mając to na uwadze, postanowiliśmy skupić się na konkretnej grupie docelowej.

Wybrana grupa docelowa ENAIP to osoby powyżej 30 roku życia, z przewagą bezrobotnych mężczyzn i kobiet powyżej 55 roku życia (szczególnie długotrwale bezrobotnych), którzy chcą powrócić na rynek pracy. Są oni słabo wykształceni i w konsekwencji bezrobotni lub wykonują zawody niewymagające kwalifikacji.

Ta grupa docelowa musi stawić czoła codziennym wyzwaniom. Brak kwalifikacji i niski poziom wykształcenia sprawiają, że osobom tym niezwykle trudno jest znaleźć pracę, zarówno ze względu na brak umiejętności, jak i niezdolność do poszukiwania pracy i powrotu na rynek pracy. W związku z tym główną potrzebą grupy docelowej jest zdobycie podstawowych umiejętności, aby zrozumieć, jak działa rynek pracy, zoptymalizować poszukiwanie pracy, a następnie znaleźć pracę odpowiednią dla siebie.

Jedną z głównych barier, z jakimi borykają się te osoby, jest niezdolność do znalezienia odpowiedniej organizacji, która mogłaby je wesprzeć. Co więcej, trudności w znalezieniu najbardziej odpowiedniej ścieżki (kariery)

i wreszcie trudności w szkoleniu w celu zdobycia umiejętności potrzebnych do znalezienia pracy. W związku z tym ukierunkowana ścieżka reintegracji na rynku pracy z określonymi profilami zawodowymi (OML - operatorzy rynku pracy) pomagająca w przezwyciężeniu analfabetyzmu funkcjonalnego może przyczynić się do ograniczenia tego zjawiska. Operatorzy rynku pracy przeprowadzają wstępne wywiady w celu zidentyfikowania osobistych i zawodowych zasobów osób bezrobotnych, które można wykorzystać na rynku pracy, zgodnie z możliwym pośrednictwem pracy. W szczególności są oni odpowiedzialni za opracowanie planu rozwoju zawodowego z użytkownikami, zgodnie z wcześniejszymi umiejętnościami i nowymi umiejętnościami, które mają zostać nabyte podczas szkolenia; monitorowanie celów ustalonych w związku z dopasowaniem popytu do podaży pracy; towarzyszenie użytkownikom na ścieżkach wprowadzania i/lub ponownego wprowadzania na rynek pracy; zarządzanie relacjami z firmami zainteresowanymi tymi profilami zawodowymi.

Mając to na uwadze, możemy wyposażyć OML w pewne narzędzia i wykorzystać e-learning do zwalczania analfabetyzmu funkcjonalnego.

Jakość edukacji jest oczywiście jedynym sposobem zapobiegania analfabetyzmowi funkcjonalnemu: czytanie i weryfikowanie różnych tekstów może pomóc w poprawie rozumienia tekstu i wypowiedzi pisemnej. W przypadku dorosłych kluczem jest kształcenie ustawiczne, które nadal dotyczy niskiego odsetka pracowników, 30% w porównaniu ze średnią OECD wynoszącą 43%. W kraju o wysokim wskaźniku analfabetyzmu funkcjonalnego i komputerowego, w jaki sposób kursy online mogą być rozwiązaniem?

W rzeczywistości e-learning ma potencjał do wspierania ustawicznego kształcenia i szkolenia:

- Stymuluje do korzystania z Internetu, smartfona, tabletu lub komputera w inny sposób niż na portalach społecznościowych;
- Oferuje zabawne metody nauki poprzez grywalizację i symulacje, pomagając osobom z trudnościami w czytaniu i pisaniu zrozumieć rzeczywiste sytuacje i podejmować decyzje;
- Daje możliwość korzystania z tych samych treści na różne sposoby: tekst, wideo, audio;
- Rozkłada obciążenie poznawcze, które może utrudniać naukę pracownikom, którzy nie są już przyzwyczajeni do nauki, poprzez rozbięcie tematów do nauki na mikro-treści;
- Zachęca do proaktywności i samodzielnego uczenia się, dając uczestnikom możliwość wyboru, czego się uczą, kiedy, gdzie i jak długo;
- Pomaga śledzić potrzeby szkoleniowe przed, w trakcie i po szkoleniu dzięki szczegółowym statystykom;
- Sprawia, że zgodność korporacyjna jest bardziej angażująca i stymulująca dzięki mieszanym, społecznym formułom uczenia się na żywo.

Zrozumienie treści tekstów i dokumentów wszelkiego rodzaju, umiejętność oceny zmiennych liczbowych w życiu codziennym oraz korzystanie z technologii i Internetu do celów zawodowych to podstawowe umiejętności w życiu społecznym i zawodowym w nowym tysiącleciu. eLearning pomaga zapewnić, że każdy osiągnie te umiejętności dzięki swojej zdolności do angażowania wszystkich rodzajów uczniów w interaktywny i elastyczny sposób.

Ogólnie rzecz biorąc, problem analfabetyzmu funkcjonalnego nie powinien być pozostawiony wyłącznie tradycyjnemu systemowi edukacji, ale musi stać się przedmiotem zintegrowanych polityk, które łączą cele kulturowe i edukacyjne ze społecznymi i pracowniczymi. Należy zatem jak najbardziej zbliżyć osobę uczącą się do oferty edukacyjnej i szkoleniowej w jej miejscu pracy oraz uwzględnić ogólne potrzeby danej osoby i jej sytuację rodzinną

Działania ENAIP Veneto

ENAIP Veneto projektuje i zarządza kursami szkolenia zawodowego dla młodzieży, dorosłych, firm i praktyk zawodowych. Zapewnia również doradztwo i usługi job-shadowing; zajmuje się kwalifikacjami zawodowymi i przekwalifikowaniem; proponuje ścieżki uznawania i walidacji umiejętności nabytych w środowisku pracy i pozaszkolnym kontekście szkoleniowym; analizuje indywidualne umiejętności formalne i nieformalne oraz sporządza indywidualne dossier umiejętności. Organizacja jest akredytowana przez Region Veneto w zakresie usług szkoleniowych i zatrudnienia oraz posiada certyfikowany system zarządzania UNI EN ISO 9001/2015.

Wśród działań wspierających bezrobotnych, ENAIP Veneto korzysta z szeregu narzędzi wydanych na poziomie regionalnym i/lub krajowym. Wśród najważniejszych można wymienić:

1. **Assegno per il Lavoro** (Czek na pracę) jest aktywnym narzędziem polityki finansowanym przez region Wenecji Euganejskiej w celu zwalczania długotrwałego bezrobocia poprzez wspieranie bezrobotnych powyżej 30 roku życia w poszukiwaniu nowej pracy za pośrednictwem bezpłatnego poradnictwa, szkoleń i usług pośrednictwa pracy. Czek na pracę składa się z premii, do maksymalnej wartości 5 796 EUR, którą obywatele mogą wydać w akredytowanych służbach zatrudnienia w zamian za spersonalizowane usługi pomocy w zakresie zwolnień monitorowanych, takie jak poradnictwo, doradztwo, szkolenia, podnoszenie kwalifikacji oraz wsparcie w zakresie pośrednictwa pracy lub reintegracji poprzez dopasowanie oferty pracy do popytu. Okres próbny Labour Cheque zakończył się 15 maja 2022 roku. Od tego dnia nie można już składać wniosków online ani w centrach zatrudnienia w Wenecji Euganejskiej.
2. **Profil OML** (operatora rynku pracy). OML świadczy usługi recepcyjne poprzez profilowanie użytkowników i dostarczanie informacji na temat korzystania z usług i środków zatrudnienia. Przeprowadza wywiady indywidualne i grupowe, korzystając z narzędzi i procedur określonych przez Urząd, w celu identyfikacji umiejętności i potrzeb, oferując wsparcie w zakresie prawidłowej znajomości możliwości związanych z aktywną polityką zatrudnienia. Działanie to odbywa się poprzez wywiady obejmujące dogłębne badanie problemów i cech odbiorcy, w tym analizę jego doświadczeń oraz strukturyzację dostosowanej do potrzeb interwencji, która obejmuje wsparcie w identyfikacji ścieżek szkolenia i/lub zatrudnienia.
3. **Next Generation WE**. Są to bezpłatne kursy szkoleniowe mające na celu wzmocnienie profili zawodowych osób bezrobotnych w celu uzyskania dostępu do rynku pracy, zgodnie z konkretnymi i rzeczywistymi potrzebami lokalnych firm, które są zaangażowane od samego początku. Inicjatywa przewiduje dwie linie interwencji zdefiniowane według grupy docelowej:
 - Linia 1 Dorośli (bezrobotni „powyżej 30 roku życia”), która jest kontynuacją interwencji Work Experience promowanych w ramach poprzedniego programowania 14-20;
 - Linia 2 Młodzi ludzie (bezrobotni „poniżej 30 roku życia”), która zapewnia, oprócz WE na wejście do zawodu, również rodzaj WE poświęcony „zawodom przyszłości”, których celem jest nabywanie i doskonalenie umiejętności związanych z innowacyjnymi profilami zawodowymi, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru zrównoważonego rozwoju środowiska i skutków zmian wynikających z przyspieszenia transformacji przemysłowej, cyfrowej i ekologicznej.

Propozycje projektów dla obu linii działania mogą być składane przez instytucje akredytowane przez służby zatrudnienia i szkolnictwo wyższe. Na tę inicjatywę przeznaczono 10 mln EUR i zaplanowano trzy okna składania projektów.

4. Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia (GOL)

Jest to krajowy program o nazwie Gwarancja Zatrudnienia (GOL), mający na celu pośrednictwo pracy poprzez świadczenie określonych usług aktywnej polityki pracy, w ramach zindywidualizowanego paktu usług określonego między osobami bezrobotnymi a centrami zatrudnienia w celu pośrednictwa pracy.

Cele programu to:

- pracownicy w trudnej sytuacji lub wymagający szczególnego wsparcia (młodzi NEET poniżej 30 roku życia), kobiety w niekorzystnej sytuacji, osoby niepełnosprawne, dojrzały pracownicy (55 lat i więcej);
- osoby bezrobotne bez dochodu (bezrobotne przez co najmniej sześć miesięcy, inni pracownicy o mniejszych szansach na zatrudnienie - osoby młode i kobiety, również nie znajdujące się w trudnej sytuacji - osoby samozatrudnione, które przestały pracować lub o bardzo niskich dochodach);
- pracownicy o bardzo niskich dochodach (tzw. „ubodzy pracujący”), których dochód z zatrudnienia lub samozatrudnienia jest poniżej progu niezdolności do pracy zgodnie z przepisami podatkowymi;
- osoby samozatrudnione, które trwale zaprzestają działalności zawodowej.

Podejście oparte na społeczności

Jeśli chodzi o podejście oparte na społeczności, Enaip Veneto będzie podążać w dwóch kierunkach. Z jednej strony będzie w stanie wykorzystać OML, zarówno do stworzenia narzędzia, jak i do eksperymentów pilotażowych; z drugiej strony będzie w stanie poszerzyć grupę docelową do rozpowszechniania i eksperymentowania poprzez współpracę z CPIA (Prowincjonalne Centra Edukacji Dorosłych).

W celu stworzenia ścieżki i narzędzia zdolnego do zapobiegania analfabetyzmowi funkcjonalnemu i przyczynienia się do zmniejszenia bezrobocia w wyżej wymienionej grupie docelowej, ENAIP Veneto rozpoczął współpracę z Uniwersytetem w Weronie (Wydział Psychologii), który prowadzi dogłębne badania na ten temat; temat, na który literatura naukowa pozostaje jak dotąd bardzo skąpa.

Zainicjowano i przeprowadzono grupy fokusowe w celu przeanalizowania wybranej grupy docelowej, jej cech i potrzeb. CPIA (Prowincjonalne Centra Edukacji Dorosłych) zostały zaangażowane w analizę poprzez indywidualne wywiady z pracownikami. Edukacja dorosłych jest promowana przez CPIA (Prowincjonalne Centra Edukacji Dorosłych), stanowią one rodzaj autonomicznej instytucji edukacyjnej z własną kadrą i określoną strukturą dydaktyczną i organizacyjną. CPIA są podzielone na „terytorialne sieci usług” zorganizowane na trzech poziomach: Poziom A: jednostka administracyjna; Poziom B: jednostka dydaktyczna; Poziom C: jednostka szkoleniowa.

CPIA są bardzo ważne, ponieważ obejmują bardzo dużą grupę dorosłych, którzy mogą pasować do wybranej przez nas grupy docelowej. Dzięki wkładowi CPIA łatwiej będzie przeprowadzić kolejną fazę pilotażową i ewentualne rozpowszechnianie narzędzia.

Podejście oparte na społeczności, które Enaip Veneto zamierza realizować w ramach projektu, dotyczy korzystania z OML, ponieważ ENAIP jest instytucją akredytowaną przez region Veneto i może udostępnić projektowi Alphabeter testowanie narzędzia projektu na próbie 400 użytkowników.

W szczególności Enaip Veneto ma ponad 60 OML i ponad 400 użytkowników (osoby bezrobotne, poszukujące pracy, migranci, osoby niepełnosprawne), na których wdraża politykę orientacji zawodowej, podnoszenia kwalifikacji, przekwalifikowania, integracji społecznej i łagodzenia dyskomfortu. Dzięki wykorzystaniu narzędzi, które mogą rozwijać umiejętności cyfrowe, OML są jedynymi profesjonalistami, którzy mogą udzielać porad / doradzać za pomocą portali internetowych w regionie Veneto, dlatego w tym projekcie będą głównymi interesariuszami eksperymentów z narzędziami.

AUSTRIA

Przedszkola i placówki opieki pozaszkolnej

Przedszkole obejmuje opiekę nad dziećmi do osiągnięcia wieku obowiązku szkolnego. Istnieją różne formy edukacji elementarnej: żłobek, przedszkole, opieka pozaszkolna i grupa dziecięca, grupy zabawowe i opieka dzienna dla matek/ojców. Instytucje edukacji elementarnej stanowią pierwsze instytucje edukacyjne w życiu dziecka. Obowiązek szkolny w Austrii rozpoczyna się dopiero w wieku sześciu lat, ale edukacja nie rozpoczyna się wraz z obowiązkiem szkolnym. Przedszkola stanowią podstawę dla dalszych sukcesów w karierze edukacyjnej, dlatego sektor podstawowy jest najniższym podstawowym poziomem edukacji (por. OECD, Unia Europejska, Instytut Statystyki UNESCO, 2015, s. 19).

Po żłobku lub Kita (Centrum opieki dziennej), dzieci w wieku od trzech lat mogą uczęszczać do przedszkola na zasadzie dobrowolności; od roku przedszkolnego 2010/11, półdniowe przedszkole jest obowiązkowe i bezpłatne dla wszystkich dzieci w szóstym roku życia (Bundesministerium für Familien und Jugend, 2014).

Na całym świecie opieka i edukacja niemowląt i dzieci odbywa się w grupach (por. Dollase, 2015, s. 30).

Definicję „grupy przedszkolnej” można znaleźć w ustawie kraju związkowego Górna Austria. W rozumieniu prawa jest ona definiowana jako grupa placówki edukacyjnej i opiekuńczej dla dzieci, której oferta skierowana jest głównie do dzieci w wieku od trzech lat do rozpoczęcia nauki w szkole (§2 Absatz 1 Satz 3 Oö.-KBBG).

Niejednorodność składu grup w sektorze podstawowym obejmuje wiele kryteriów, takich jak wiek, klasa edukacyjna, religia, narodowość, wykształcenie, ale także osobiste i pedagogicznie istotne kryteria wyróżniające (np. temperament, wysportowanie, ...) (por. Dollase, 2015, s. 185).

Ośrodki opieki pozaszkolnej to placówki opieki nad dziećmi dla dziewcząt i chłopców w wieku szkolnym - od sześciu do 12 lat. Poza godzinami lekcyjnymi (po lekcjach i w dni wolne od zajęć szkolnych) oferują one kompleksowy zakres usług opieki nad dziećmi. Główne zadania ośrodków opieki pozaszkolnej dotyczą wspierania dzieci w ich rozwoju, nabywaniu umiejętności uczenia się, organizowaniu procesów uczenia się oraz w braniu odpowiedzialności za własne działania i sprawy grupy (Deutscher Bundestag 2005, s. 254).

Partnerstwo edukacyjne z rodzicami

Przedszkola i ośrodki opieki pozaszkolnej to instytucje nie tylko edukacyjne. Są one również dostawcami usług na specjalnych warunkach. Z jednej strony dzieciom towarzyszy się w ich rozwoju, a z drugiej strony jest to instytucja uzupełniająca rodzinę. Celem jest również wspieranie rodziców w ich zadaniach wychowawczych. Partnerstwo edukacyjne jest bardzo ważnym filarem pedagogiki. Ciągła wymiana i konstruktywna współpraca między pedagogami a rodzicami jest czynnikiem sprzyjającym optymalnemu rozwojowi dziecka (por. Bäck, Hajszan & Bayer-Chisté, 2011, s. 99).

Im młodsze są dzieci, tym ważniejsza i ważniejsza jest ścisła współpraca z rodzicami. Małe dzieci nie są jeszcze językowo zdolne do wypowiadania się na temat swojego dnia. Dokumentacja i szczegółowe dyskusje z rodzicami odgrywają tu zatem kluczową rolę. Szczególnie w okresie adaptacyjnym niezbędna jest szczegółowa i oparta na zaufaniu wymiana między rodzicami a personelem pedagogicznym (por. Stamer-Brandt, 2020, s. 29).

Cele partnerstwa edukacyjnego są następujące:

- Ustanowienie relacji opartej na partnerstwie i wyjaśnienie wzajemnych oczekiwań,
- Sygnalizowanie otwartości i przejrzystości oraz informowanie o pracy pedagogicznej w placówce,
- Wymiana informacji o dziecku jako podstawa pracy pedagogicznej,
- Oferowanie możliwości uczestnictwa (współpraca, współdecydowanie, współdecydowanie),
- Umożliwienie procesów opiniotwórczych,
- Doradzanie i wspieranie rodziców w kwestiach rozwojowych,
- Przyjmowanie konstruktywnej krytyki poprzez system zarządzania skargami,
- Integracja rodziców ze środowisk migracyjnych (postrzeganie różnorodności kulturowej jako wzbogacenia, uwzględnianie specjalnych potrzeb) oraz
- Tworzenie sieci, tj. otwarcie placówki na świat zewnętrzny i tworzenie sieci z innymi odpowiednimi placówkami (por. Bäck, Hajszan i Bayer-Chisté, 2011, s. 99).

Metody pracy z rodzicami

Kadra pedagogiczna ma do dyspozycji szeroki wachlarz metod pracy z rodzicami. Szczególnie w początkowym okresie istotne są tzw. okres adaptacyjny, rozmowa wstępna i okres próbny. Wieczory wprowadzające i wieczory dla rodziców stanowią podstawę współpracy w duchu partnerstwa. Rozmowy od drzwi do drzwi są najczęstszą formą codziennego kontaktu z rodzicami. Chociaż powinny być one stosowane intencjonalnie, rozmowy z rodzicami należy wykorzystywać w przypadku bardziej złożonych lub dogłębnych kwestii. Rozmowy telefoniczne są również coraz częściej wykorzystywane, zwłaszcza od czasu pandemii koronawirusa. Partnerstwa edukacyjne mogą być również wspierane przez media. Wykresy ścienne, listy od rodziców, ankiety, strony domowe i fora to tylko niektóre przykłady. Wykresy ścienne i listy od rodziców są szczególnie często używane. Stanowią one dobry sposób na dzielenie się informacjami, które dotyczą wszystkich rodziców. Informacje organizacyjne i merytoryczne mogą być przekazywane w ten sposób, aby uniknąć długich rozmów podczas wychowania dzieci (por. Bäck, Hajszan & Bayer-Chisté, 2011, s. 108).

Rodzice są przede wszystkim odpowiedzialni za wychowanie dziecka. Oznacza to, że są oni również pierwszym punktem kontaktu w przedszkolach i ośrodkach opieki pozaszkolnej. Rodzice i personel pedagogiczny powinni współpracować. Należy również wziąć pod uwagę indywidualną sytuację rodziców. Wymaga to spotkania na żywo (por. Roth, 2013, s. 16).

Komunikacja pisemna

Jak opisano powyżej, znaczna część partnerstwa edukacyjnego z rodzicami w przedszkolach i placówkach pozaszkolnych wykorzystuje formę pisemną i czytanie: tablice informacyjne, ogłoszenia, ankiety lub listy do rodziców. Terminy, projekty lub ogólnie obowiązujące zasady są w ten sposób przekazywane w sposób jasny i jednoznaczny. Bardziej złożone tematy mogą być przekazywane z większą dokładnością na piśmie. (por. Bäck, Hajszan & Bayer-Chisté, 2011, s. 99).

Jednak taka forma komunikacji wiąże się z pewnymi trudnościami dla dużej części rodziców w przedszkolu lub grupie pozaszkolnej.

Migracja i różnorodność jako wyzwanie

Podstawowe instytucje edukacyjne jako placówki oświatowe stoją obecnie przed wyzwaniami zawodowymi. Transkulturowość jako zróżnicowany element społeczny, równe uczestnictwo, brak personelu, zwiększony odsetek migrantów i wiele innych aspektów ostatnich dziesięcioleci stanowi wyzwanie dla doradców zawodowych w zakresie innowacyjnych rozwiązań. Wspierane i wspierane są zwłaszcza dzieci, ale także rodzice (por. Beckord, 2011, s. 10 i nast.).

Ważnym zadaniem jest tutaj uwzględnienie i zrozumienie różnorodności osobistych - ale także kulturowych - potrzeb (por. tamże, s. 27).

Analfabetyzm funkcjonalny

Analfabeci funkcjonalni mają niższe umiejętności czytania niż zakładana podstawa wiedzy (por. Bundesverband Alphabetisierung und Grundbildung e.V., 2022, s. 4).

Analfabetyzm funkcjonalny to termin, który został wprowadzony dopiero w połowie XX wieku i oznacza, że społeczny minimalny wymóg znajomości języka pisanego nie jest spełniony, a zatem uczestnictwo społeczne jest ograniczone przez brak komunikacji pisemnej we wszystkich dziedzinach życia. Niektórzy rodzice w placówkach edukacyjnych również mogą mieć niezauważalne trudności w czytaniu i pisaniu. Trudno jest dokładnie określić, ile osób jest dotkniętych tym problemem. Wydaje się również, że istnieje problem z określeniem, kiedy dana osoba potrafi czytać i pisać „wystarczająco”, aby poradzić sobie w codziennym życiu. Co więcej, wielu dorosłych znajduje strategie, aby utrzymać te trudności w ukryciu, a tym samym liczba dotkniętych nimi osób wzrasta (por. tamże, s. 21).

Nasz wniosek

Specjaliści pedagogiczni stoją zatem przed trudnym zadaniem. Z jednej strony mają rodziców, dla których przejrzyste pisemne informacje są bardzo ważne i służą również partnerstwu edukacyjnemu. Ponadto muszą dotrzeć do rodziców, których kompetencje językowe i pisemne są niższe. Zwłaszcza w przypadku informacji, które są wysyłane do wszystkich rodziców, powtarzająca się osobista rozmowa jest prawie niemożliwa oprócz codziennej rutyny grupowej z wieloma małymi dziećmi. W związku z tym należy stworzyć sposób na dotarcie do rodziców za pomocą listów bez nadmiernego obciążania ich.

CZECHY

Doležalová (2005, s. 40) przedstawia podsumowanie specyficznych cech funkcjonalnych umiejętności czytania i pisania, które jest wynikiem analizy definicji funkcjonalnych umiejętności czytania i pisania oraz wymagań w społeczeństwie:

- Bogata struktura umiejętności czytania, pisania i arytmetyki pod względem jakości i zakresu.
- Umiejętności pracy z tekstami ciągłymi i nieciągłymi, które mają bogatą strukturę i są wypełnione informacjami.
- Udział wyższych poziomów operacji myślowych podczas pracy z informacjami tekstowymi.
- Umiejętność pracy z informacjami „poza tekstem”, tj. informacjami, których dana osoba potrzebuje do rozwiązania zadania, a które nie są zawarte w tekście.
- Stosują umiejętności czytania, pisania i liczenia podczas rozwiązywania określonego zadania lub problemu, najczęściej z życia codziennego.
- Kompleks wiedzy i umiejętności posiadanych przez osobę funkcjonalnie piśmienną jest otwarty.

Czytanie, umiejętność czytania i rozumienie są również terminami często używanymi przy określaniu poziomu umiejętności czytania i pisania. Fisher (1999) definiuje czytanie lub rozpoznawanie słów jako „proces przekształcania liter w słowa i umiejętność ich poprawnego wymawiania” (s. 57). Wyniki testów rozpoznawania słów mogą być mylące, ponieważ wskazują jedynie zdolność danej osoby do identyfikowania słów, a nie ich rozumienia.

Czytelność jest definiowana jako łatwość, z jaką można odczytać pisemne lub drukowane informacje. Opiera się na pomiarze kilku różnych elementów w danym tekście drukowanego materiału, takich jak poziom używanego języka oraz układ i projekt strony (Hasselkus, 2009). Zmienne te wpływają na to, w jakim stopniu grupa czytelników będzie w stanie odczytać styl pisanie wybranego drukowanego fragmentu.

Dla porównania, czytanie ze zrozumieniem to stopień, w jakim jednostki rozumieją to, co przeczytały (Fisher, 1999; Koo, Krass, & Aslani, 2005). Jest to zdolność do uchwycenia znaczenia wiadomości - zrozumienia jej istoty. Pracownik służby zdrowia może określić, czy nastąpiło zrozumienie instrukcji zdrowotnych, odnotowując, czy klienci są w stanie poprawnie zademonstrować lub przypomnieć sobie własnymi słowami otrzymaną wiadomość

Przyczyny braku umiejętności czytania i pisania u dorosłych

Doležalová (2005) przedstawia podstawowy zarys czynników wpływających na alfabetyzm funkcjonalny i zasadniczo dzieli je na czynniki obiektywne i subiektywne. Obiektywne czynniki alfabetyzacji funkcjonalnej są dalej podzielone na czynniki makrośrodowiska, czynniki środowiska lokalnego i czynniki mikrośrodowiska.

Czynniki obiektywne

Czynniki makrośrodowiskowe odnoszą się do cech państwa i administracji publicznej, wymieniając głównie czynniki ekonomiczne i kulturowo-polityczne.

1. czynniki ekonomiczne

- wymagające procedury technologiczne

- szybkie zmiany w technologiach produkcji i w strukturze pracowników
- komunikacja za pośrednictwem nowych technologii komunikacyjnych i mediów (oprócz tekstu, transmisji obrazu lub przetwarzania informacji) - kultura wizualna, komunikacja z instytucjami w coraz bardziej sformalizowany sposób
- pojawienie się nowych rodzajów bogato ustrukturyzowanych tekstów (w pracy i w życiu codziennym)
- wsparcie infrastrukturalne, czyli rozwój i jakość edukacji
- wzrost liczby osób zatrudnionych w usługach (...)

2. Czynniki kulturowe i polityczne (skoncentrowane na tle pedagogicznym):

- zapewnienie obowiązku szkolnego i prawa do edukacji
- wysoki poziom edukacji: treści nauczania są bogato złożone, zapewnione są materialne i metodyczne aspekty edukacji
- kształcenie ogólne również w szkołach zawodowych (Rabušicová, 1998, s. 20)
- przygotowanie nauczycieli na poziomie uniwersyteckim
- odpowiednie możliwości dla różnych rodzajów edukacji, szeroki zakres programów edukacyjnych odpowiadających na uzupełnienie o nowe rodzaje umiejętności czytania i pisanie, przekwalifikowanie itp. w ramach edukacji przez całe życie
- wpływy polityczne i ideologiczne na rozwój edukacji

Czynniki lokalne w odniesieniu do:

1. różnych obszarów (regionów)

- w slumsach, w dzielnicach etnicznych (gettach), w obszarach zacofanych gospodarczo, które są związane z ubóstwem i bezrobociem (analfabetyzm lub niski poziom umiejętności funkcjonalnych jest przekazywany z rodziców na dzieci)
- na obszarach o ograniczonej dostępności szkół (ze względu na odległość)

2. grup

- pracujących grup migrantów
- grup marginalnych
- niższych warstw społecznych o słabym zapleczu ekonomicznym, z niskimi motywami i potrzebami kulturowymi oraz z ograniczonymi możliwościami awansu (społecznego, ekonomicznego i kulturowego)

Czynniki mikrośrodowiska

są głównie zawężone do tak zwanych «czynników rodzinnych», które wydają się być kluczowe z punktu widzenia autorki, dlatego przedstawia je w formie tabeli w swojej pracy, która wymienia czynniki wysokiego i niskiego poziomu umiejętności czytania i pisanie (Doležalová, 2005, s. 54).

Czynniki subiektywne

Oprócz czynników obiektywnych, które zostały pokrótce przedstawione powyżej, na poziom umiejętności funkcjonalnych dorosłych wpływają również czynniki subiektywne, które obejmują zarówno wrodzone predyspozycje jednostki, jak i nabyte cechy i doświadczenia. Najważniejsze z nich są następujące:

- wiek
- zdolności i gotowość do dalszej edukacji
- poziom intelektualny

- zdolność do aktywnej pracy z informacją
- wolne właściwości
- doświadczanie analfabetyzmu lub niewystarczającej umiejętności czytania i pisanania
- gotowość do zmian, zdolność do przystosowania się do zmian strukturalnych i technicznych, do zmian w zatrudnieniu, elastyczność

Genuneit (1996) podsumował przyczyny niskiego poziomu alfabetyzmu funkcjonalnego w koncepcji konsekwencji starych i nowych form ubóstwa, a mianowicie:

- ubóstwo ekonomiczne (niski status ekonomiczny rodzin osób o niskim poziomie alfabetyzmu funkcjonalnego),
- ubóstwo społeczne (wykluczenie społeczne i dyskryminacja osób z niskim poziomem alfabetyzmu funkcjonalnego),
- ubóstwo komunikacyjne (brak komunikacji (czytanie, pisanie, mówienie) w rodzinach osób o niskim poziomie alfabetyzmu funkcjonalnego, preferowanie telewizji itp.,)
- ubóstwo pedagogiczne (sztywność systemu edukacji, uniwersalne podejście, niewystarczające wsparcie dla rozwoju umiejętności czytania i pisanania itp.,)
- ubóstwo polityczne (niewystarczające wdrażanie zmian w strukturach szkolnych i kształceniu nauczycieli) (Döbert, Hubertus, 2000, s. 45, Nickel, 2002, s. 4).

Koncepcję poszukiwania przyczyn obniżonego poziomu alfabetyzmu funkcjonalnego w dorosłości wspiera również szczególny przypadek analfabetyzmu funkcjonalnego, tzw. analfabetyzm wtórny (sekundärer Analphabetismus) (Hubertus, 1995), omówiony przez Nickela (2002, s. 3). Koncepcja ta zakłada, że po mniej lub bardziej udanym nabyciu umiejętności czytania i pisanania w trakcie nauki szkolnej, z biegiem lat następuje proces zapominania i utraty wiedzy i umiejętności, co skutkuje niedoborem w porównaniu do społecznie określonego minimalnego poziomu umiejętności czytania i pisanania.

Możliwym uzupełnieniem tego argumentu jest zjawisko zwane wtórnym analfabetyzmem funkcjonalnym., tj. spadek poziomu umiejętności czytania i pisanania (Gavora, 2000a, s. 35), który jest uzasadniony zmianą preferencji w zakresie pozyskiwania informacji, gdzie czytanie jest stopniowo zastępowane przez media elektroniczne, które opierają się na pośrednictwie przekazów wizualnych (zwłaszcza telewizji), tym samym nie kultywując umiejętności czytania i pisanania, jak miało to miejsce wcześniej.

Jest prawdopodobne, że strategia ta przenosi się na dorosłość w postaci unikania korzystania z umiejętności czytania i pisanania z obawy przed ujawnieniem własnej nieadekwatności. Nickel (2000) podaje przykłady strategii stosowanych przez osoby o niskim poziomie funkcjonalnych umiejętności czytania i pisanania: unikanie działań, w których umiejętności czytania i pisanania mogą być wykorzystywane, wymówki (zapominanie okularów, zwichnięty palec, zraniona ręka itp.), delegowanie (przekazywanie uprawnień innym osobom). Oczywiście jest, że takie podejście stanowi również barierę dla rozwoju poziomu umiejętności funkcjonalnych, wskazuje również na zależność osób dotkniętych taką niepełnosprawnością od pomocy ze strony otoczenia, a także na ograniczenie działań, w których mogą uczestniczyć „bez strachu”.

Czynniki społeczno-ekonomiczne wpływające na analfabetyzm funkcjonalny w Czechach

Edukacja

Według SIALS/PIAAC osoby posiadające mniej niż świadectwo ukończenia szkoły średniej z dużym prawdopodobieństwem należą do osób, których umiejętności czytania i pisanania są uważane za niewystarczające. Różnica w poziomie funkcjonalnych umiejętności czytania i pisanania między innymi poziomami wykształcenia nie była tak uderzająca. Związek między wykształceniem rodziców a poziomem funkcjonalnych umiejętności czytania i pisanania wykazał, że wykształcenie rodziców wpływa na poziom umiejętności czytania i pisanania dorosłego potomstwa. Dane dotyczące wykształcenia rodziców służyły jako przybliżona miara statusu społeczno-ekonomicznego rodziny. Jeśli mielibyśmy porównać wykształcenie rodziców i wykształcenie respondentów, to okaże się, że związek jest

niezwykle silny, a wyniki mogą służyć jako podstawa teorii dotyczących transmisji międzypokoleniowej.

Wiek

Młodszy respondenci osiągnęli lepsze wyniki w testach umiejętności funkcjonalnych, jednak, jak zauważył Matějů (2002), w skali międzynarodowej młodzi ludzie doświadczyli dużego spadku poziomu umiejętności funkcjonalnych w porównaniu z ich kolegami w tym samym wieku z innych krajów.

Płeć

Spośród wszystkich monitorowanych czynników płeć miała najmniejszy wpływ na osiągnięty poziom umiejętności funkcjonalnych. Oznacza to, że wyniki mężczyzn i kobiet w testach umiejętności funkcjonalnych były względnie równe.

Zatrudnienie i życie codzienne

Informacje na temat wykorzystania umiejętności czytania i pisanie w pracy i życiu codziennym potwierdziły znane powiedzenie, że praktyka czyni mistrza. I odwrotnie, w przypadku respondentów, którzy wykonują pracę niewymagającą umiejętności czytania i pisanie, a także nigdy nie przetwarzają informacji tekstowych w czasie wolnym, mamy do czynienia z bardzo niskim poziomem alfabetyzmu funkcjonalnego. Brak wykorzystania umiejętności czytania i pisanie w życiu codziennym oznacza realne zagrożenie dla jakości życia jednostki i jej rodziny.

Z powyższego jasno wynika, że zapobieganie niskiemu poziomowi umiejętności czytania i pisanie jest złożonym i wielowarstwowym procesem, który musi odbywać się w wielu obszarach życia człowieka. Potrzebna jest współpraca różnych podmiotów spośród polityków, pracodawców, instytucji edukacyjnych, organizacji non-profit, władz regionalnych, mediów i innych instytucji wspierających (bibliotek, ośrodków kultury itp.). Jednocześnie niezbędna jest poprawa jakości działań pedagogicznych w trakcie kształcenia obowiązkowego, co powinno zapewnić optymalny poziom umiejętności czytania i pisanie umożliwiając ich rozwój na kolejnych etapach życia (uczenie się przez całe życie).

3. Projektowanie rozwiązań: wprowadzenie do opracowania narzędzi

Wskazanie skonkretyzowanych celów, charakteru, zakładanego wpływu narzędzia, miejsc, w których zostanie przeprowadzony pilotaż oraz wskazówek dotyczących praktycznego wdrożenia pilotażu.

Projektowanie rozwiązań: narzędzia

Karty MEMO

Cele:

Cel główny:

Ograniczenie wtórnego i funkcjonalnego analfabetyzmu

Cele szczegółowe:

Poprawa funkcjonowania i ułatwienie integracji uchodźców, w tym zmniejszenie barier związanych z integracją uchodźców z Ukrainy w Polsce i szerzej w UE - skupienie się na problemach wynikających z posługiwania się alfabetem łacińskim przez osoby posługujące się na co dzień cyrylicą.

Poprawa funkcjonowania osób doświadczających problemów z analfabetyzmem wtórnym i funkcjonalnym we współczesnym świecie.

Stworzenie najbardziej uniwersalnego i elastycznego narzędzia, które może być wykorzystywane w komunikacji pisemnej przez osoby pracujące z osobami doświadczającymi analfabetyzmu wtórnego i funkcjonalnego.

Charakter

Narzędzie opracowane w ramach projektu będzie składać się z modułów, które są zamkniętymi jednostkami merytorycznymi lub metodologicznymi. W razie potrzeby moduły zostaną podzielone na bloki. Moduły będą posiadały co najmniej dwie odrębne części - wstępnie nazwane zakresem minimalnym i maksymalnym.

Poszczególne moduły będą stanowiły odrębne byty, możliwe do wprowadzenia w niemal dowolnej kolejności. Jeśli będzie na to pozwalala/wymagała specyfika danej grupy odbiorców, niektóre moduły mogą zostać pominięte, połączone lub rozbudowane.

Metodyka zakłada jak największą aktywizację uczestników poprzez zastosowanie odpowiednich form zajęć. Maksymalizacja zaangażowania uczestników będzie możliwa dzięki skupieniu się na zagadnieniach praktycznych, wskazujących, że nabywane umiejętności mają bezpośredni wpływ na poprawę funkcjonowania (komunikacji) danego uczestnika z otoczeniem. Znajdzie to odzwierciedlenie w materiałach dydaktycznych, nasyconych zadaniami, których wykonanie z jednej strony da uczestnikowi satysfakcję, a z drugiej pozwoli zwiualizować wymierne korzyści wynikające z opanowania danej umiejętności/nabycia wiedzy.

Narzędzie uwzględniac będzie różnice w brzmieniu fonetycznym tych samych liter w różnych językach krajów UE, uwrażliwiając na pułapki transkrypcji i transliteracji z i na cyrylicę. Specjalny moduł będzie poświęcony szybkiemu rozpoznawaniu napisów zapisanych alfabetem łacińskim - np. nazw miejscowości na drogowskazach, stacjach kolejowych itp. w sytuacjach wymagających szybkiej orientacji.

Narzędzie będzie maksymalnie uniwersalne i elastyczne, tak aby można je było dostosować do specyfiki i potrzeb zdiagnozowanych przez poszczególnych partnerów, a także do zmieniającej się sytuacji - potencjalnych nowych fal uchodźców, nowych kierunków migracji, pojawiających się wyzwań (np. uchodźcy klimatyczni, czyli osoby uciekające z terenów dotkniętych katastrofą klimatyczną).

Zakładany wpływ narzędzia

Zakładamy, że narzędzie nie będzie alternatywą dla klasycznej edukacji szkolnej czy pozaszkolnej. Stanie się potencjalną szansą na szybkie wyrównanie deficytów komunikacyjnych, uniemożliwiających pełne i sprawne funkcjonowanie we współczesnym świecie, często nawet na poziomie rudymenarnym (np. poprawne odczytanie nazwy ulicy czy miejscowości w Polsce przez osobę biegłą posługującą się cyrylicą, ale mającą problemy z alfabetem łacińskim, napisanie/odczytanie swojego imienia, nazwiska czy adresu).

Prawidłowe i efektywne posługiwanie się narzędziem powinno umożliwić uczestnikowi nabycie przynajmniej podstawowych umiejętności po zakończeniu zajęć:

- zapisywania swojego imienia, nazwiska i adresu oraz rozpoznawania tych danych, jeśli są zapisane;
- rozpoznawania nazw miejscowości i wymawiania ich w sposób umożliwiający identyfikację (szczególny nacisk zostanie położony na rozróżnianie nazw o podobnym brzmieniu {Siemianowice / Świętochłowice}, długich i złożonych dwuwyrazowych [Dąbrowa Górnicza, Jastrzębie Zdrój} oraz zawierających wiele polskich znaków diakrytycznych {Łódź });
- poprawne wypełnianie formularzy urzędowych (identyfikacja zamówień i poprawna transkrypcja nazw ukraińskich);
- rozumienie opisów pojawiających się w życiu codziennym (np. nazwy i składniki produktów, rozkłady jazdy, opisy na znakach drogowych, informacje w placówkach służby zdrowia);
- korzystanie z klawiatur łacińskich, zarówno wirtualnych, jak i komputerowych;
- wysyłanie krótkich wiadomości przez komunikatory internetowe.

Pilotaż

Kwestie związane ze szczegółami pilotażu są na tym etapie niemożliwe do precyzyjnego określenia. Dynamiczna sytuacja uchodźców, zmiany organizacyjne i prawne w ich sytuacji, kolejne fale emigracji i reemigracji sprawiają, że sytuacja jest nieprzewidywalna. Konieczne będzie podejście maksymalnie elastyczne i adaptacyjne, zakładające natychmiastową reakcję na ewentualne nagłe zmiany sytuacji.

Wskazówki dotyczące praktycznej realizacji pilotażu

Obecna sytuacja pozwala zakładać, że podstawową formą kontaktu z uchodźcami z Ukrainy będzie wykorzystanie instytucji pomocy społecznej i organizacji pozarządowych. Ułatwieniem będzie współpraca z ośrodkami dla uchodźców, gdzie możliwe będzie jednoczesne dotarcie do większej liczby potencjalnych uczestników pilotażu.

Ścieżka realizacji pilotażu będzie wyglądała następująco:

- identyfikacja i rekrutacja grupy uczestników, możliwie reprezentatywnej. Obecnie wszystko wskazuje na to, że będą to Ukrainki, najczęściej z dziećmi, a więc nieaktywne lub mało aktywne na rynku pracy;
- wstępny test kompetencji i biegłości w posługiwaniu się alfabetem łacińskim wraz z diagnozą deficytów i określeniem najpilniejszych potrzeb - pierwszym krokiem będzie napisanie imienia i nazwiska w alfabecie łacińskim;
- kolejne kroki merytoryczne wraz z bieżącą ewaluacją i niezwłocznym wprowadzaniem zmian i ulepszeń w metodyce. Konieczne będzie zaangażowanie w zajęcia dwóch osób - prowadzącego i ewaluatora (jednak w miarę potrzeb i możliwości aktywnie wspierającego osobę prowadzącą zajęcia);
- szeroko zakrojona ocena efektywności i przydatności zajęć, obejmująca zarówno ankietę ewaluacyjną, jak i testy (pre-test i post-test, w tym drugim przypadku również na zakończenie etapów lub modułów). Uzupełnieniem będą szeroko zakrojone badania ankietowe przeprowadzone z wybranymi uczestnikami
- opracowanie rekomendacji post-pilotażowych, zawierających propozycje zmian i usprawnień stosowanych narzędzi. Rekomendacje te będą również uwzględniały opinie uczestników pilotażu.

Moduły wideo dla poszukujących pracy

Główny cel:

Zmniejszenie analfabetyzmu funkcjonalnego wśród osób poszukujących pracy (bezrobotni powyżej 30. roku życia).

Cele szczegółowe:

Poprawa funkcjonowania i ułatwienie integracji osób bezrobotnych na rynku pracy, w tym ograniczenie barier związanych z analfabetyzmem funkcjonalnym,

Poprawa funkcjonowania osób doświadczających problemów z analfabetyzmem funkcjonalnym na rynku pracy, pomoc w podniesieniu podstawowych umiejętności związanych z „nauką czytania”, „obliczeniami numerycznymi”, „skuteczną komunikacją”, „wykorzystaniem nowoczesnych technologii”, a także ogólnym rozumieniem i wykorzystaniem tekstów i obliczeń numerycznych do zarządzania codziennym życiem i zadaniami związanymi z zatrudnieniem wśród nisko wykwalifikowanych dorosłych, którzy są zagrożeni wykluczeniem społecznym.

Charakter

Narzędzie opracowane w ramach projektu będzie składać się z krótkich modułów wideo (7), które są zamkniętymi jednostkami merytorycznymi lub metodologicznymi nagrany i przesłany na kanał Youtube projektu Alphabeter. Narzędzie opracowane w ramach projektu będzie składać się z krótkich modułów wideo (6 lub 7), które są zamkniętymi jednostkami merytorycznymi lub metodologicznymi nagrany i przesłany na kanał Youtube projektu Alphabeter. Narzędzie, które zostanie opracowane, dołączy do zestawu narzędzi OML podczas przeprowadzania wywiadów z użytkownikami. Będzie ono częścią profilu umiejętności. Ocena umiejętności polega na opracowaniu indywidualnego arkusza umiejętności, jako produktu procesu analizy szkoleń, doświadczeń zawodowych i społecznych, który pozwala na identyfikację umiejętności i elementów, które mogą zostać wzmocnione przez adresata, w celu opracowania planu rozwoju zawodowego dla osiągnięcia określonych celów. Wykorzystanie tego narzędzia umożliwi ułatwienie i wsparcie kolejnej fazy usługi związanej z korepetycjami i doradztwem.

PR2 projektu Alphabeter będzie składał się z 6/7 klipów wideo, które mogą być rozpowszechniane przez OML podczas rozmów orientacyjnych z użytkownikami w 18 ośrodkach Enaip w północnych Włoszech. Mamy 76 OML, którzy mogą pracować w maksymalnie 4 ośrodkach szkoleniowych ENAIP Veneto każdy.

ENAIP Veneto: Lokalizacja i pomieszczenia

- OBSZAR BELLUNO + VICENZA
 - Feltre
 - Longarone
 - Vicenza
 - Bassano del grappa
- REJON PADWY
 - Padwa
 - Citadella
 - Piazzola sul B.
 - Conselve
 - Piove di Sacco
- OBSZAR ROVIGO
 - Rovigo
 - Porto Viro
- OBSZAR WENECJA + TREVISO
 - Dolo
 - Noale
 - Chioggia
 - Conegliano
- OBSZAR VERONA
 - Verona
 - Legnago
 - Isola della Scala
- SIEDZIBA GŁÓWNA w Padwie

Tel +39 049 8658911 - direzione@enaip.veneto.it - www.enaip.veneto.it

W tej fazie opracowywania narzędzia z pewnością możemy skorzystać z doskonałego europejskiego projektu Erasmus + o nazwie DECENT 1 (Digital strategies of Enhancement of the basic skills among adult as a Chance to fight against functional illiteracy - Cyfrowe strategie poprawy podstawowych umiejętności wśród dorosłych jako szansa na walkę z analfabetyzmem funkcjonalnym).

Głównym celem projektu było zwiększenie skuteczności walki z analfabetyzmem funkcjonalnym wśród nisko wykwalifikowanych dorosłych, którzy są zagrożeni wykluczeniem społecznym w sześciu krajach europejskich.

Możemy skorzystać z niektórych treści modułów szkoleniowych opracowanych w ramach projektu DECENT i dostosować je do naszej grupy docelowej.

Poniżej przedstawiono moduły (klipy wideo), które Enaip Veneto może opracować i dostosować do wybranej grupy docelowej reprezentowanej przez osoby poszukujące pracy w wieku powyżej 30 lat (osoby bezrobotne, kobiety, migranci, osoby niepełnosprawne).

Klip wideo 1. SPiD - Publiczny System Tożsamości Cyfrowej

Publiczny System Tożsamości Cyfrowej (SPiD) to cyfrowa tożsamość składająca się z pary ściśle osobistych danych uwierzytelniających (nazwa użytkownika i hasło), za pomocą których można uzyskać dostęp do usług online administracji publicznej i członków prywatnych. Prosty, bezpieczny i szybki, SPiD może być używany z dowolnego urządzenia: komputera, tabletu i smartfona za każdym razem, gdy znajdziesz przycisk "Wejdź przy użyciu SPiD" na stronie lub w aplikacji usługi. Film wyjaśnia procedurę uzyskiwania SPiD.

Klip wideo 2. Agencje zatrudnienia

Kompleksowe badanie agencji zatrudnienia, rejestracji cyfrowej i dostępu. Agencje oferują usługi takie jak dopasowywanie podaży do popytu, szkolenia i wsparcie w zakresie zwolnień monitorowanych. Film jest przewodnikiem krok po kroku na temat korzystania z wyszukiwarek w celu znalezienia stron internetowych agencji, na przykładzie agencji Adecco. Szczegółowy proces rejestracji, w tym wprowadzanie danych, przysyłanie CV i zgoda na gromadzenie danych. Korzyści z rejestracji, dostęp do spersonalizowanych ofert pracy i opcje filtrowania bez rejestracji. Nacisk na proaktywność osób poszukujących pracy. Na zakończenie przedstawiono listę agencji zatrudnienia i stron internetowych, zachęcając do aplikowania do wielu agencji w celu zwiększenia szans na znalezienie pracy.

Klip wideo 3. Strony internetowe do poszukiwania pracy

Ten samouczek wideo zawiera kompleksowy przegląd witryn do poszukiwania pracy i ich funkcji. Widzowie dowiedzą się, jak uzyskać dostęp i korzystać z głównych platform poszukiwania pracy, ze szczególnym uwzględnieniem witryny INDEED jako przykładu. Samouczek obejmuje proces rejestracji, w tym tworzenie bezpłatnego konta i przysyłanie CV. Wyjaśnia, jak wyszukiwać oferty pracy za pomocą odpowiednich filtrów i zawiera wskazówki dotyczące uważnego czytania ogłoszeń o pracę przed złożeniem aplikacji. Ponadto samouczek pokazuje, jak zarządzać profilami i CV, w tym aktualizować kwalifikacje i preferencje dotyczące stanowiska pracy. Film wspomina również o potencjalnym wykorzystaniu ogólnych witryn ogłoszeniowych do poszukiwania pracy. Ogólnie rzecz biorąc, ten samouczek wyposaża osoby poszukujące pracy w niezbędną wiedzę i praktyczne kroki, aby skutecznie poruszać się po witrynach z ofertami pracy i zmaksymalizować swoje szanse na znalezienie odpowiedniego zatrudnienia.

Klip wideo 4. CV EUROPASS

Samouczek wideo oferuje kompleksowy przewodnik po pisaniu Curriculum Vitae (CV) w wersji Europass i jego znaczeniu w każdym podaniu o pracę. Wyjaśnia standardowy format i platformę internetową do tworzenia spersonalizowanych CV i listów motywacyjnych. Użytkownicy mogą wybierać spośród różnych szablonów, dostosowywać wygląd i wyświetlać podgląd dokumentu przed wygenerowaniem wersji PDF. Samouczek zwraca również uwagę na funkcję cyfrowej oceny umiejętności i podkreśla znaczenie optymalizacji profili LinkedIn pod kątem poszukiwania pracy i nawiązywania kontaktów. Ogólnie rzecz biorąc,

¹ <https://decent.erasmus.site/dissemination-materials/>

samouczek wyposaża widzów w niezbędną wiedzę i narzędzia do stworzenia skutecznego CV Europass i zwiększenia ich widoczności zawodowej.

Klip wideo 5. Skuteczna komunikacja

Głównym celem tego samouczka wideo jest pokazanie, jak komunikować się z innymi i między ludźmi, jakie narzędzia/umiejętności możemy wykorzystać i jak wyrazić nasze potrzeby, uczucia i słowa w sposób zrozumiały dla osoby, która słucha. Kluczowe jest przekazywanie informacji i upewnienie się, że zostaną one odebrane z odpowiednim znaczeniem. Aby komunikować się w skuteczny sposób, każda osoba musi wiedzieć, co przekazać, jak, kiedy, komu, a informacje muszą być przekazywane w zrozumiały sposób. Komunikacja jest procesem dwukierunkowym i nie polega tylko na wymianie informacji, wiadomości, pomysłów lub uczuć, ale odnosi się również do tworzenia i dzielenia się znaczeniem. Jest to kanał, za pośrednictwem którego ludzie mają możliwość łączenia się ze sobą.

Klip wideo 6. Rozmowa kwalifikacyjna

Ten samouczek wideo zawiera cenne wskazówki, jak skutecznie przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej. Widzowie dowiedzą się, jak ważne jest zbadanie firmy, ubranie się odpowiednio do stanowiska i ćwiczenie autoprezentacji. Samouczek podkreśla znaczenie demonstrowania motywacji i podkreślania umiejętności miękkich podczas rozmowy kwalifikacyjnej. Zawiera również wskazówki dotyczące zadawania odpowiednich pytań, aby pokazać zainteresowanie i profesjonalizm. Dodatkowo, film doradza, jak ważna jest uczciwość w odniesieniu do poprzednich doświadczeń i unikanie zakazanych tematów podczas rozmowy kwalifikacyjnej. Omówiono komunikację niewerbalną, ze wskazówkami dotyczącymi utrzymywania kontaktu wzrokowego, pewnego uścisku dłoni, odpowiedniej mimiki twarzy i tonu głosu. Postępując zgodnie z tymi wskazówkami, widzowie będą dobrze przygotowani i pewni siebie, aby przejść do następnego etapu rozmowy kwalifikacyjnej.

Klip wideo 7. Umowy o pracę

Ten samouczek wideo zawiera kompleksowy przegląd umów o pracę we Włoszech. Wyjaśnia pojęcie umowy o pracę i jej znaczenie w regulowaniu praw i obowiązków pracowników i pracodawców. Samouczek podkreśla różne rodzaje umów, w tym umowy o pracę i ich zalety dla firm. Zagłębia się w istotne aspekty umowy o pracę, takie jak opis stanowiska pracy, miejsce pracy, wynagrodzenie i warunki zatrudnienia. Podkreślono rolę krajowych układów zbiorowych pracy (CCNL) w definiowaniu praw i obowiązków. Ponadto samouczek obejmuje dwa główne rodzaje umów: na podstawie Kodeksu pracy, inne – na podstawie Kodeksu cywilnego, a także rozwija różne specyficzne rodzaje umów, takie jak umowy na czas nieokreślony, na czas określony, w niepełnym wymiarze godzin i umowy o praktyki zawodowe. Ogólnie rzecz biorąc, oferuje on cenny wgląd w krajobraz włoskich umów o pracę.

Pilotaż

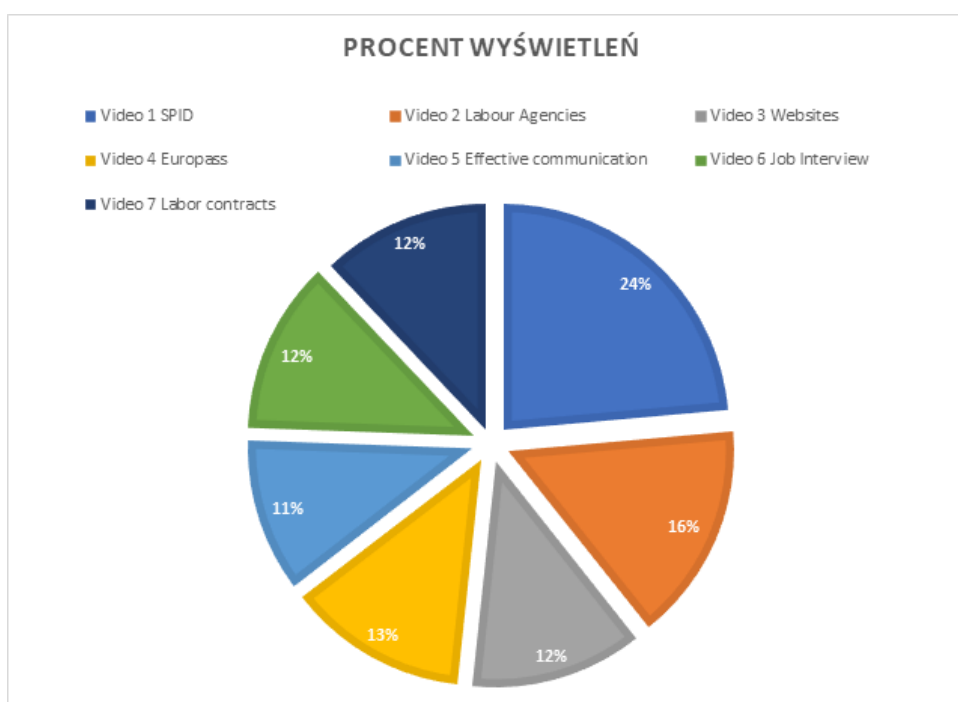
Pani Elvira Natale i pani Claudia Pagnussat, doradcy zawodowi i kierownicy projektów w zakresie aktywnej polityki rynku pracy w Enaip Veneto, współpracowały przy projektowaniu klipów wideo i pilotowały warsztaty dostosowane do nauczycieli (OML) pracujących z bezrobotnymi w wieku powyżej trzydziestu lat. Grupę docelową stanowiły osoby bezrobotne, w tym osoby otrzymujące wsparcie dochodu i migranci, którzy starali się wejść lub powrócić na rynek pracy. Osoby te były wspierane przez krajowe i regionalne programy, w których uczestniczy ENAIP Veneto, z głównym finansowaniem pochodzącym z programu GOL - 2021-2025 (program gwarancji zatrudnienia pracowników). Warsztaty miały na celu zaspokojenie specyficznych potrzeb tej grupy, która często nie posiadała formalnego wykształcenia, pozostawała poza rynkiem pracy przez dłuższy czas i borykała się z wyzwaniami związanymi z barierami językowymi, brakiem umiejętności cyfrowych, lukami w wiedzy na temat prawa pracy i dostępem do wiarygodnych źródeł informacji.

Głównymi celami warsztatów było umożliwienie uczestnikom samodzielnego poszukiwania pracy w przyszłości, zwiększenie ich kompetencji w wybranych przez nich dziedzinach pracy oraz wspieranie ich aktywności obywatelskiej. Aby osiągnąć te cele, treść warsztatów koncentrowała się na szkoleniu w zakresie kompetencji cyfrowych, podnoszeniu kwalifikacji, przekwalifikowaniu oraz doradztwie zawodowym i wsparciu doradczym. Dostosowując narzędzia i podejście do charakterystyki i potrzeb uczestników, warsztaty miały na celu zapewnienie praktycznego i odpowiedniego wsparcia, umożliwiając uczestnikom poczynienie udanych postępów na drodze do

zatrudnienia.

W wyniku zastosowania metodologii stworzono serię 7 samouczków wideo, jak opisano wcześniej, aby pomóc nauczycielom we wspieraniu powrotu grupy docelowej na rynek pracy. Filmy te zostały udostępnione w serwisie YouTube z otwartym dostępem, umożliwiając użytkownikom ich samodzielne oglądanie i ponowne odwiedzanie w razie potrzeby. Podczas kolejnych spotkań z operatorami użytkownicy angażowali się w dyskusje na temat treści poruszanych w filmach.

We wrześniu 2023 r. łączna liczba wyświetleń na kanale Youtube Alphabetter wyniosła 356. Poniżej znajduje się wykres z procentową liczbą wyświetleń:

Video 1 SPID

Video 2 Agencje pośrednictwa pracy

Video 3 Strony internetowe

Video 4 Europass

Video 5 Efektywna komunikacja

Video 6 Rozmowa kwalifikacyjna

Video 7 Umowy o pracę

Aby ocenić skuteczność tych materiałów instruktażowych i zebrać opinie użytkowników, opracowano kompleksową ankietę. Ankieta ta łączyła elementy samooceny z pytaniami mającymi na celu ocenę zrozumienia treści wideo przez użytkowników. Dzięki tej ankiecie uzyskano cenne informacje na temat tego, w jaki sposób samouczki wideo zostały odebrane, rozumiane i wykorzystane przez grupę docelową.

Zakładany wpływ narzędzia

Aby ocenić wpływ samouczków wideo, ankieta zwrotna zaprojektowana w formularzach Google została podzielona na cztery sekcje, mające na celu ocenę skuteczności i odbioru narzędzia.

Struktura badania

Część 1. Dane geograficzne - narodowość, płeć, poziom wykształcenia

- Ostatnie zatrudnienie, długość bezrobocia

Część 2. Satysfakcja - materiał, długość, układ

- Przejrzystość, praktyczność, dostępność

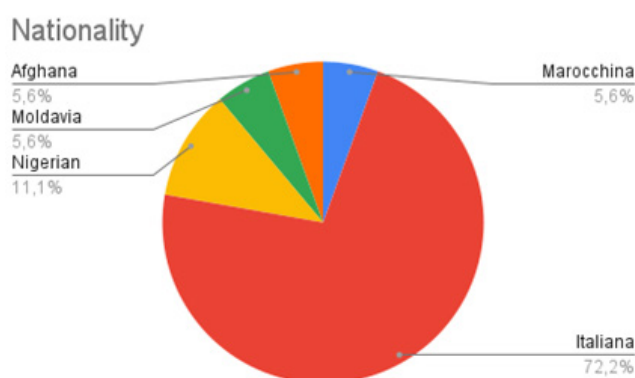
Część 3. Samoocena - Co było nowe, czego się nauczyłem?

- Ogólne zrozumienie

Część 4. Sugestie - mocne strony narzędzia, obszary wymagające poprawy

Pierwsza sekcja zawierała dane demograficzne grupy docelowej, po której nastąpiła druga sekcja oceniająca ich ogólne zadowolenie z filmów szkoleniowych, podkreślając dostępność i przejrzystość. Trzecia sekcja obejmowała pytania samooceny, oceniające zrozumienie, efekty uczenia się i napotkane trudności. Czwarta i ostatnia sekcja koncentrowała się na postrzeganej skuteczności filmów wideo, co miało na celu zasugerowanie poprawy jakości szkolenia. Podczas analizy zebranych danych napotkano początkowe wyzwanie związane z uzyskaniem znaczącej próby uczestników, ze względu na niski poziom umiejętności cyfrowych wielu osób. Podczas gdy samouczki wideo na YouTube zyskały znaczną liczbę wyświetleń, tylko niewielki odsetek odpowiedzi otrzymano za pośrednictwem formularza Google. Niemniej jednak udało nam się uzyskać 20 kompilacji formularza, oferując wstępny wgląd w wyniki szkolenia i postrzeganą skuteczność narzędzia.

Analizując dane demograficzne, wyłonił się stały odsetek zagranicznych użytkowników, chociaż większość respondentów była Włochami. Poziom wykształcenia był zróżnicowany, przy czym większość użytkowników wskazywała na wykształcenie średnie, niektórzy posiadali kwalifikacje VET lub dyplomy, a kilku nawet posiadało stopnie naukowe lub tytuły magisterskie. Wskazuje to na minimalne przypadki analfabetyzmu funkcjonalnego i wtórnego na wyższych poziomach edukacji, choć nie całkowicie nieobecne.

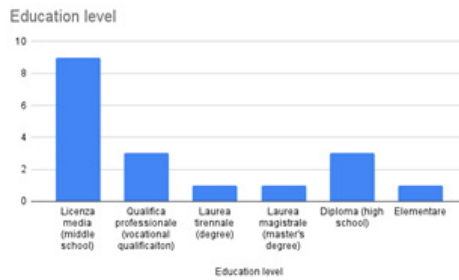
Narodowość Afgańska 5,6%

Mołdawska 5,6%

Nigeryjska 11,1%

Marokańska 5,6%

Włoska 72,2%

Poziom wykształcenia

Licenza media (szkoła średnia)

Qualifica professionale (kwalifikacje zawodowe)

Laurea triennale (stopień naukowy)

Diploma (szkoła średnia)

Elementare

Inne pytania otwarte, dodane w celu pogłębienia wiedzy o próbie, zapewniły wgląd w poprzednie role zawodowe uczestników i długość pozostawania bez pracy. Wyłoniły się wzorce, ujawniając historię ról praktycznych i wymagających niewielkiego wysiłku umysłowego, takich jak pracownicy fabryk lub sklepów. Warto zauważyć, że wiele osób wyraziło pragnienie bardziej satysfakcjonujących stanowisk, prawdopodobnie wynikających z wcześniejszych doświadczeń. Okresy bezrobocia wahały się od 3 miesięcy do 3 lat, z dwoma wyjątkami trwającymi 6 i 15 lat. Różnice w umiejętnościach rozumienia były zauważalne między osobami długotrwale bezrobotnymi a tymi, które niedawno straciły pracę. Należy zauważyć, że niska liczba długotrwale bezrobotnych uczestników może być również związana z wyzwaniem cyfrowym, przed którym stoją te osoby, potencjalnie wpływając na ich zdolność do wypełnienia ankiety.

Last employments

Length of unemployment (in months)

Ostatnie zatrudnienie

portier osiedlowy

łodziarz sprzedawca

hotelarz asystent szefa kuchni

kelner recepcjonista

pracownik fabryki kaletnik

magazynier bezrobotny dom opieki

rozwój biznesu

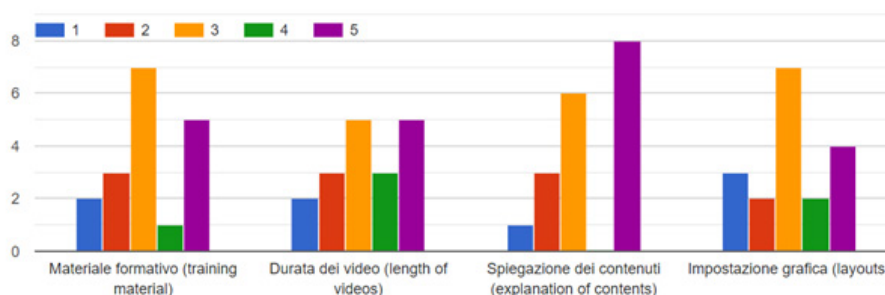
ochroniarz

pracownik budowlany

Długość zatrudnienia (w miesiącach)

W sekcji oceny satysfakcji zastosowano skalę od 1 do 5. Ogólnie rzecz biorąc, filmy zostały dobrze przyjęte, a tylko

niewielki odsetek wskazała na „niską” satysfakcję. Jednak w celu zniuansowanej interpretacji zarówno zagregowane, jak i indywidualne wyniki sugerowały, że niektórzy użytkownicy mogli nie w pełni zaangażować się w ankietę, potencjalnie z powodu przeszkód cyfrowych. W związku z tym dane ilościowe należy interpretować ostrożnie, biorąc pod uwagę również odpowiedzi otwarte.

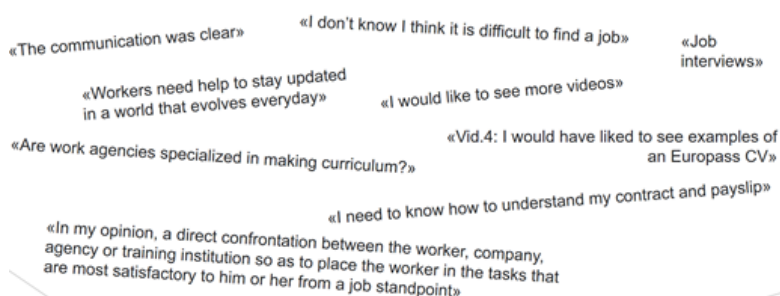
Materiale formativo (materiały szkoleniowe) Durata dei video (długość filmów) Spiegazione dei contenuti (wyjaśnienie treści) Impostazione grafica (układy graficzne)

Dane jakościowe rzeczywiście dostarczyły wnikliwych odpowiedzi, w szczególności podkreślając bariery cyfrowe i językowe, zwłaszcza wśród użytkowników zagranicznych. Ujawniły się również pewne trudności ze zrozumieniem. Na przykład, w odpowiedzi na pytanie „Napisz trzy SŁOWA KLUCZOWE, które uważasz za ważne w tym szkoleniu”, użytkownicy często podawali ogólne opisy szkolenia (np. przydatne, interesujące, angażujące) zamiast oczekiwanych terminów związanych z treścią (np. poszukiwanie pracy, strony internetowe, program nauczania). Podkreśla to znaczenie nie tylko poprawy umiejętności cyfrowych, ale także zrozumienia języka i treści w celu zwiększenia szans na zatrudnienie.

W ostatniej sekcji, komentarze użytkowników ujawniły wspólne pragnienie większej liczby praktycznych przykładów, które towarzyszyłyby objaśnieniom wideo.

Podsumowując, wyniki ankiety były nieocenione w ocenie potrzeb, punktów wyjścia i różnic w naszej grupie docelowej bezrobotnych osób powyżej 30 roku życia. Informacje te pomogą w potencjalnym opracowaniu dodatkowych zasobów w celu skutecznego zaspokojenia tych potrzeb. Ostatecznie wyniki ankiety przyczyniają się do zwiększenia skuteczności inicjatywy szkoleniowej i optymalizacji jej wpływu na ścieżki uczestników w kierunku reintegracji z rynkiem pracy.

The needs of our target

Potrzeby naszej grupy docelowej

„Komunikacja była jasna” „Nie wiem, myślę, że trudno jest znaleźć pracę.” „Rozmowy kwalifikacyjne”

„Pracownicy potrzebują pomocy, aby być na bieżąco w świecie, który ewoluuje każdego dnia” „Chciałbym zobaczyć więcej filmów”

„Vid.4: Chciałbym zobaczyć przykłady Europass CV”

„Czy agencje pracy specjalizują się w tworzeniu CV?” „Muszę wiedzieć, jak rozumieć moją umowę i odcinek

wypłaty” „Moim zdaniem konieczna jest bezpośrednia konfrontacja między pracownikiem, firmą, agencją lub instytucją szkoleniową, aby umieścić pracownika w zadaniach, które są dla niego najbardziej satysfakcjonujące z punktu widzenia pracy”

System piktogramów wspierających komunikację z rodzinami migrantów

Wprowadzenie do rozwoju instrumentów

W instytucjach edukacyjnych informacje są przekazywane opiekunom za pośrednictwem pisemnych powiadomień. Zapytaliśmy pracowników oświaty w naszym regionie, co obserwują w praktyce przekazywania informacji na piśmie i jakie potrzeby zauważyli ze strony opiekunów i specjalistów.

Przykładowe odpowiedzi z wywiadów:

„Jeśli chodzi o „napoje i przekąski będą zapewnione”, niektórzy rodzice często po prostu czytają „napoje i przekąski”, a następnie przynoszą napoje i jedzenie!”.

„Rodzice często tylko przeglądają informacje i czytają kluczowe słowa. Ale to często nie wystarcza do zrozumienia informacji”.

Ludzie odbierają swoje otoczenie w dużej mierze wizualnie. Obrazy mogą być wykorzystywane do przekazywania szerokiego zakresu informacji. Podstawową ideą stojącą za rozwojem naszego narzędzia badawczego jest wizualna prezentacja ukierunkowanych informacji dla rodziców, których umiejętności językowe lub kompetencje czytania nie są wystarczające do czytania i rozumienia zwykłych reprezentacji tekstowych. Obrazy ułatwiają i pomagają lepiej zrozumieć teksty.

Wskazanie konkretnych celów i zakładanego wpływu narzędzia.

Podstawową ideą stojącą za opracowaniem naszego narzędzia badawczego jest wizualna prezentacja ukierunkowanych informacji dla rodziców, których umiejętności językowe lub kompetencje czytania nie są wystarczające do czytania i rozumienia zwykłych reprezentacji tekstowych. Obrazy ułatwiają i pomagają lepiej zrozumieć teksty. W ten sposób nawet nieznane terminy mogą stać się wizualnie dostępne dla rodziców, ponieważ obrazy upraszczają zrozumienie znaczenia. Zdjęcia wzbudzają również ciekawość i motywują rodziców do przeglądania i czytania informacji na tablicach ogłoszeń lub w listach do rodziców.

Rodzaj narzędzia

Aby jak najlepiej zrozumieć to, co ma zostać przekazane, zalecamy używanie obrazów przed informacjami tekstowymi, ponieważ ludzki mózg postrzega informacje wizualne tysiące razy szybciej i może je przetwarzać łatwiej niż na przykład treści tekstowe.

Co należy wziąć pod uwagę?

- Wybór czcionki (neutralna, bezszeryfowa)
- Odstępy między literami (nie blokować ani nie kompresować)
- Struktura tekstu (jak najmniej różnych odcieni, rozmiarów czcionek itp.)
- Rozmiar czcionki (łatwy do rozpoznania)
- Piktogram (wyraźnie rozpoznawalny, jak najbardziej spójny)

- Wyraźna ilość tekstu
- Zwięzły, jasny język (ułatwia czytanie)

Miejsca, w których będzie realizowany projekt pilotażowy

Ważną częścią pracy pedagogicznej w sektorze podstawowym jest wymiana z rodzicami. Wspiera ona wspólne budowanie relacji, co z kolei wspiera ogólny dobrostan dziecka. Instrument jest wykorzystywany w podstawowych placówkach edukacyjnych (przedszkole i opieka pozaszkolna). Informacje są przekazywane za pośrednictwem instrumentu w tych placówkach poprzez tablice ogłoszeń i listy do rodziców.

Uwagi dotyczące praktycznej realizacji projektu pilotażowego

Stworzenie szablonu formularzy do skutecznej komunikacji z rodzicami.

Możliwe tematy:

- Rozpoczęcie roku szkolnego, rozpoczęcie przedszkola
- Ubrania,
- Aktywności
- festiwale/uroczystości
- Projekty
- Listy wspólne
- Tworzenie piktogramów (bezpłatna wersja w programie Word) lub zdjęć
- Tworzenie plików graficznych dla tematów
- Utwórz przykładowy list

Przykłady:

Wytyczne dotyczące praktycznej realizacji projektu pilotażowego

Wymiana z rodzicami w podstawowych placówkach oświatowych przejawia się na wiele sposobów: czasami istnieją bariery językowe, czasami różnice zdań, często dochodzi do krótkich pogawędek i wymiany zdań. Jednak osobisty kontakt z matkami i ojcami byłby zawsze ważną kwestią. W tym sensie narzędzie to jest cennym wkładem w spotkania z rodzicami na poziomie, który nie zawstydzia ani nie poniża ich z powodu braku umiejętności czytania i pisanie, niezależnie od przyczyny tego problemu.

Na początku przedszkola/szkoły wstępne informacje są przekazywane za pomocą tekstu i piktogramów personelowi pedagogicznemu, który z kolei przekazuje je rodzicom. Wstępne informacje zwrotne od personelu pedagogicznego dostarczają pierwszych wniosków dla kolejnych form kontaktu. Po okresie wdrażania personel pedagogiczny jest pytany, czy narzędzia były pomocne, czego brakowało i co było pozytywne, aby móc podjąć kolejne kroki.

Badanie empiryczne

Głównym celem poniższego rozdziału jest przetestowanie opracowanych narzędzi pod kątem ich praktycznego, zapewniającego jakość wdrożenia za pomocą odpowiedniej procedury metodologicznej.

Wybór metodologii, prezentacja próby, prezentacja wyników i wnioski znajdują się w tym rozdziale.

Grupa badana

Centralnym elementem wywiadów jest ukierunkowany i uzasadniony dobór rozmówców. Praktyczne czynniki badawcze, takie jak dostępność i gotowość rozmówców, również odgrywają kluczową rolę w procesie selekcji (Gläser & Laudel, 2010).

Ponieważ w Austrii występuje znaczny niedobór personelu w podstawowych instytucjach edukacyjnych, a testowanie narzędzia wymagało od specjalistów poświęcenia swojego czasu, po raz pierwszy uzyskano tylko kilka odpowiedzi. Wdrożenie odbyło się - jak podkreślali specjaliści - w dużej mierze „dla dobra badaczy”.

W szczególności przeprowadzono wywiady z dziesięcioma specjalistami ze środowiska pracy badaczy. Wśród nich znaleźli się:

Nr.	Grupa zawodowa	Miejsce pracy	Wiek	Płeć
1	Nauczyciel szkoły podstawowej	Opieka pozaszkolna	55	Kobieta
2	Nauczyciel szkoły podstawowej	Opieka pozaszkolna	49	Kobieta
3	Nauczyciel szkoły podstawowej	Opieka pozaszkolna	35	Kobieta
4	Nauczyciel szkoły podstawowej	Opieka pozaszkolna	33	Kobieta
5	Nauczyciel szkoły podstawowej	Opieka pozaszkolna	29	Kobieta
6	Nauczyciel szkoły podstawowej	Przedszkole	52	Kobieta
7	Nauczyciel szkoły podstawowej	Przedszkole	48	Kobieta
8	Nauczyciel szkoły podstawowej	Przedszkole	37	Kobieta
9	Nauczyciel szkoły podstawowej	Przedszkole	36	Kobieta
10	Nauczyciel szkoły podstawowej	Przedszkole	27	Kobieta

Ponadto przeprowadzono wywiady z czterema rodzicami, których dzieci uczęszczają do szkół podstawowych. Były to kobiety w wieku od 23 do 31 lat.

Metodologia

W celu zbadania doświadczeń z narzędziem wybrano metodę wywiadu kierowanego. Następnie opracowano transkrypcję, a później przeanalizowano wyniki za pomocą jakościowej analizy treści.

Wywiady kierowane to niestandardowe wywiady przeprowadzane za pomocą przewodnika po wywiadzie. Jest on zorientowany wyłącznie na pytania przewodnie. Aby uczynić otoczenie jak najbardziej nieformalnym i naturalnym, kompletność lub przestrzeganie kolejności pytań z przewodnika nie jest brane pod uwagę (por. Gläser & Laudel, 2010, s. 41-42).

Specjalistom ds. edukacji zostały zadane następujące pytania:

- Jak do tej pory przebiegała komunikacja z rodzicami?
- Jakie cechy listów do rodziców są Twoim zdaniem pomocne dla ułatwienia czytania?
- W jakim stopniu zauważyłeś różnice w sposobie przekazywania informacji porównaniu z poprzednimi latami?
- Co jeszcze zmieniłbyś w listach do rodziców?

Pytania do rodziców były następujące:

- W jaki sposób są kierowane informacje do rodziców ze strony instytucji?
- Jakich części przedstawionego przeze mnie listu do rodziców nie zrozumiałeś? Jakie pytania pozostały bez odpowiedzi?
- Jakie aspekty listu do rodziców były pomocne? W jaki sposób?
- Jakie zmiany w liście od rodziców mogłyby ułatwić zrozumienie informacji?
- Jakie metody wybrałeś, aby wyjaśnić niezrozumiałe aspekty?

Najpierw uzyskano zgodę rozmówcy na nagranie audio i udzielono krótkiego wyjaśnienia na temat przedmiotu wywiadu.

Nagrane i przepisane dane zostały przeanalizowane na podstawie jakościowej analizy treści według Philippa Mayringa (2015). Siłą tej metody jest wyciąganie wniosków na temat pewnych aspektów materiału za pomocą systematycznej analizy. Transkrybowany tekst jest dzielony na mniejsze jednostki, które są następnie przetwarzane krok po kroku. Odbywa się to zgodnie z systemem kategorii opartym na teorii (por. Mayring, 2016, s. 114).

Wyniki i wnioski

W oparciu o wybór metod i podejście badawcze opisane powyżej, wybrane wyniki zostaną przedstawione w następnym rozdziale, który doprowadzi do ogólnych wniosków dotyczących dalszych metod i narzędzi badawczych.

Wcześniejsze doświadczenia z listami do rodziców

Ogólnie rzecz biorąc, narzędzie spotkało się z pozytywnymi opiniami. Wielu rodziców uznało narzędzie za bardzo pomocne. Jest to również praktyczne, aby zaoszczędzić czas, ponieważ wielu rodziców nie potrzebuje bardziej szczegółowych wyjaśnień.

„Mamy wielu rodziców, którzy uważają to za łatwiejsze. Teraz szybko czytają listy i prawdopodobnie pamiętają zdjęcia”.

„Mogę po prostu wręczyć kawałek papieru i to wszystko. Nie muszę nic więcej wyjaśniać, notatka wystarczy”.

Zalety narzędzia

Istotną zaletą jest wybrany klipart i krótki tekst. Pozwoliło to zaoszczędzić czas i szybko przekazać ważne informacje.

„Zdjęcia już pomagają. Więc trochę tekstu i dużo zdjęć i innych rzeczy. Może kilka zdjęć. Myślę, że wielu rodziców, którzy nie potrafią dobrze czytać, jest wdzięcznych. Nie muszą pytać, mogą po prostu spojrzeć i wiedzieć, że niczego nie przegapili”.

Rodzice posługujący się innym językiem ojczystym zauważyli, że nie muszą teraz zadawać tylu pytań.

„W przypadku niektórych rodziców mówiących w innym języku było to pomocne. Mogłem od razu wskazać obrazek”.

„Obrazki bardzo mi pomogły. Nie musiałem tłumaczyć tekstu. Od razu wiedziałem, o co chodzi”.

Wady narzędzia

Niektórzy specjaliści używali już clipartów do listów do rodziców. Pomysł nie był dla nich nowy, ale przydatny.

„Dla mnie nie było to nic nowego. To było bardziej jak przypominanie sobie rzeczy, które już znałem. Inne tematy byłyby bardziej interesujące”.

Dwóch respondentów wyraziło obawę, że rodzice poczują się urażeni, gdy otrzymają tak prosto zaprojektowane listy.

„Mam nadzieję, że rodzice nie poczują, że się z nich naśmiewamy”.

Indywidualność i specyfika firmy

Listy do rodziców są w dużej mierze projektowane indywidualnie przez specjalistów z dziedziny pedagogiki. Ważne jest dla nich, aby ich indywidualny styl projektowania się wyróżniał.

„Brakuje mi trochę mojego osobistego charakteru. Zawsze wyraźnie widać, która grupa co napisała. Ten szablon jest dla mnie zbyt standardowy”.

Co więcej, często istnieją konkretne specyfikacje od firmy. Określają one, jak powinien wyglądać list do rodziców. Możliwe, że powinno być na nim logo lub należy przyjąć określone formatowanie.

„Pomogłoby mi, gdyby były zdjęcia wszystkich ważnych tematów, wszyscy mamy te same tematy”.

„Moja firma nawet na to nie pozwala. Wtedy naprawdę musiałbym wszystko zmienić. Więc wolalbym sam napisać list do rodziców”.

Życzenia i potrzeby

Niektórzy profesjonaliści wspomnieli, że chcieliby zobaczyć więcej tematów, aby mogli znaleźć pomysły. Większość opinii dotyczyła tego, że zamiast clipartów powinny być używane zdjęcia. Byłyby one bardziej realistyczne i trudniej dostępne niż cliparty.

„Kliparty są poręczne, można je po prostu pobrać z Google. Ale zdjęcia są - jakby to ująć - bardziej namacalne”.

„Inne tematy byłyby bardziej interesujące”.

„Rozmawialiśmy też o tym, że prawdziwe zdjęcia byłyby znacznie lepsze”.

Poniższe diagramy przedstawiają ogólny przegląd wyników badań. Wypowiedzi rozmówców zostały skalowane interpretacyjnie przez badaczy.

Feedback

9 zapytanych osób udzieliło więcej pozytywnych niż negatywnych opinii.

1 osoba dzieliła więcej negatywnych niż pozytywnych opinii.

4 zapytane osoby udzieliły neutralnych opinii.

Use of the template

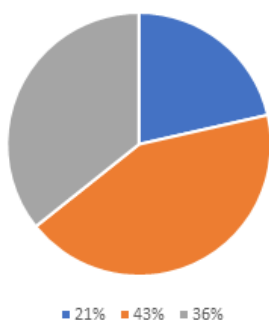
3 zapytane osoby skorzystałyby z szablonu w obecnej formie

5 zapytanych osób użyłoby szablonu z niewielkimi modyfikacjami.

4 zapytane osoby nie korzystałyby z szablonu lub nie mogłyby z niego korzystać.

2 zapytane osoby nie stwierdziły, czy skorzystałyby z szablonu.

Cliparts or photos

3 zapytane osoby uważają, że cliparty są odpowiednie.

6 zapytanych osób wolałoby mieć zdjęcia niż cliparty.

5 zapytanych osób nie określiło swoich preferencji.

Wnioski

Ocena wyników wykazała, że narzędzie nie jest zasadniczo nowe. Specjaliści nauczyli się już na szkoleniach, jak krótko i jasno przekazywać listy do rodziców. Szablony listów do rodziców mogą być przyjęte tylko częściowo, ponieważ często nie odpowiadają życzeniom lub wymaganiom firmy.

Ponieważ kilku specjalistów, a także rodziców wspomniało, że woleliby zdjęcia, ale są one trudno dostępne, uznano to za konieczny kolejny krok. W związku z tym pomocne byłyby ogólnodostępne zdjęcia przedstawiające materiały, sytuacje lub inne pożądane aspekty w podstawowych placówkach edukacyjnych.

Zasady tworzenia wspierających formularzy miejskich

Cel:

W ramach projektu Alfabetter, MEPCO w Czechach we współpracy z gminą Brno-střed skupi się na radzeniu sobie z kwestiami analfabetyzmu funkcjonalnego swoich pracowników w biurze i interakcji obywateli w związku z gminą w życiu codziennym. Głównym celem jest zwiększenie piśmienności funkcjonalnej i zrozumiałości wybranych dokumentów/procesów urzędu miejskiego.

Charakter

Przed zaprojektowaniem rozwiązań ważne jest określenie ogólnego problemu, jego konsekwencji i potencjalnej grupy docelowej. Według Gavory (2000) teksty tworzone przez administrację państwową powinny ogólnie przejść fundamentalne zmiany. Gavora zwraca uwagę na fakt, że teksty kierowane do obywateli przez administrację państwową i niektóre organizacje prywatne (ustawy, rozporządzenia, regulaminy, instrukcje, ogłoszenia, kwestionariusze itp.) są często skomplikowane, niejasne i, co najgorsze, pisane tak, aby mógł je zrozumieć ekspert, a nie obywatel, do którego są kierowane. Staraniem administracji państwowej powinno być uczynienie dokumentów zrozumiałymi, a więc przybliżenie języka i sformułowań obywatelom.

Powyższy problem jest częścią większej zmiany społecznej, której główne elementy i implikacje są następujące:

- Rosnąca ilość i złożoność informacji
- Starzenie się społeczeństwa
- Rosnące zaawansowanie technologii
- Wzrost liczby imigrantów posługujących się językiem czeskim jako drugim językiem
- Więcej osób żyjących w ubóstwie

Najbardziej wrażliwe grupy osób, na które potencjalnie może mieć wpływ niski poziom funkcjonalnej piśmienności w odniesieniu do działań obywateli, są następujące:

- Osoby znajdujące się w niekorzystnej sytuacji ekonomicznej
- Starsi dorośli
- Imigranci (szczególnie nielegalni)
- Osoby, dla których czeski jest drugim językiem
- Mniejszości rasowe
- Osoby porzucające szkołę średnią

- Osoby bezrobotne
- Więźniowie
- Mieszkańcy miast i wsi
- Osoby o złym stanie zdrowia wynikającym z przewlekłych problemów psychicznych i fizycznych

Zakładany wpływ narzędzia

Rozwiązania w zakresie rozwoju funkcjonalnych umiejętności czytania i pisania różnią się od tak zwanego tradycyjnego rozwoju umiejętności czytania i pisania tym, że przestają być odizolowanym, oddzielnym działaniem, nie mówiąc już o celu samym w sobie, ale traktują analfabetów w kontekście grupowym w odniesieniu do danego środowiska i z myślą o rozwoju. Podstawową cechą funkcjonalnego programu alfabetyzacji jest to, że jest on dostosowany do zbiorowych i indywidualnych potrzeb. Jest „szyty na miarę”; zróżnicowany w zależności od środowiska i dostosowany do konkretnych celów ekonomicznych i społecznych. Funkcjonalne umiejętności czytania i pisania wykorzystują intensywne podejście jako krok w kierunku ostatecznego nabycia umiejętności zawodowych i użytecznej wiedzy. Programy alfabetyzacji funkcjonalnej są zmienne i elastyczne oraz uwzględniają bezpośrednie cele i konkretne sytuacje.

Projekt Alfabetter nie obejmuje kompleksowego rozwiązania tego szerokiego problemu. Rozwiązanie w Republice Czeskiej skupi się raczej na konsekwencjach analfabetyzmu funkcjonalnego, a nie na jego korzeniach, przy jednoczesnym wprowadzaniu praktycznych usprawnień w komunikacji między urzędem gminy a obywatelami. Dokładniej rzecz ujmując, rozwiązanie będzie wdrażać metody zmniejszania rozbieżności między zapotrzebowaniem na umiejętności czytania i pisania w pisemnych materiałach instruktażowych a faktycznym poziomem czytania odbiorców poprzez uwzględnienie pewnych podstawowych zasad językowych, motywacyjnych, organizacyjnych i merytorycznych. Obejmuje to przygotowanie specjalnych pomocy wizualnych do wybranych formularzy oraz aktualizację tekstów na formularzach i miejskiej stronie internetowej.

Podejście pilotażowe

Z pewnością najlepszym rozwiązaniem dla poprawy ogólnych umiejętności czytania i rozumienia tekstu przez pracowników byłoby wzmocnienie ich podstawowej edukacji ogólnej, ale proces ten będzie wymagał dziesięcioleci. Obecnie potrzebne są sposoby pisania lub przepisywania materiałów informacyjnych współmiernych do obecnych umiejętności rozumienia i czytania klientów.

Możliwe jest zmniejszenie rozbieżności między wymaganiami dotyczącymi umiejętności czytania i pisania w pisemnych materiałach instruktażowych a faktycznym poziomem czytania klientów poprzez przestrzeganie pewnych podstawowych zasad językowych, motywacyjnych, organizacyjnych i merytorycznych.

Lingwistyka odnosi się do rodzaju używanego języka i stylu gramatycznego.

Zasady motywacyjne koncentrują się na elementach, które stymulują czytelnika, takich jak trafność i atrakcyjność materiału.

Czynniki organizacyjne dotyczą układu i przejrzystości.

Zasady dotyczące treści odnoszą się do obciążenia i gęstości koncepcji informacji (Bernier, 1993). Wood et al. (2007) opisują metodę języka, informacji i projektowania (LID) w celu tworzenia łatwych do czytania materiałów.

Wskazówki dotyczące praktycznego wdrożenia programu pilotażowego

Elementy te zostaną przeanalizowane w odniesieniu do projektowania lub rewizji materiałów instruktażowych dla czytelników o niskim poziomie umiejętności czytania i pisania.

Przed napisaniem lub przeredagowaniem tekstu w celu ułatwienia czytania należy jednak podjąć pewne wstępne kroki planowania, aby upewnić się, że ostateczny materiał pisemny będzie dostosowany do grupy docelowej (Davis i in., 1998; Doak i in., 1996; Kessels, 2003). Kroki te są następujące:

- Zdecyduj, co odbiorca powinien zrobić lub wiedzieć. Innymi słowy, jaki jest cel instrukcji? Jakie wyniki chcemy osiągnąć?
- Wybór informacji, które są istotne i potrzebne odbiorcy do osiągnięcia celów behawioralnych. Ogranicz lub całkowicie odrzuć obce i przydatne informacje, takie jak historia lub szczegółowe procesy. Uwzględnij tylko najważniejsze główne idee: kto, co, gdzie i kiedy, wraz z nowymi informacjami związanymi z tym, co czytelnik już wie. Pamiętaj: nie trzeba wiedzieć, jak działa silnik, aby prowadzić samochód.
- Wybierz inne media, aby uzupełnić informacje pisemne, takie jak zdjęcia, prezentacje, modele, nagrania audio i wideo. Nawet słabi czytelnicy skorzystają z materiałów pisemnych, jeśli zostaną one połączone z innymi formami dostarczania wiadomości. Weźmy na przykład dziedzinę reklamy. Reklamodawcy przekazują swoje wiadomości za pomocą słów, ale często w połączeniu z mocnymi, pełnymi akcją wizualizacjami.
- Zorganizuj tematy w sekwencje, które podążają za logiczną kolejnością. Ustal priorytety, aby najpierw przedstawić najważniejsze informacje. Jeśli tematy są równie ważne, zacznij od bardziej ogólnych jako podstawy do budowania tych bardziej szczegółowych. Rozpocznij od określenia celu. Na liście elementów umieść kluczowe fakty na górze i na dole, ponieważ czytelnicy najlepiej zapamiętują informacje przedstawione jako pierwsze i ostatnie w kolejności.
- Określ preferowany poziom trudności materiału

Podejście

TREŚĆ Jasno określ cel materiału. Zdecyduj, kiedy i w jaki sposób informacje zostaną wykorzystane. Użyj celów behawioralnych, które obejmują główne punkty. Zweryfikuj dokładność treści z ekspertami. Podaj informacje „jak to zrobić”, aby uczeń osiągnął cele. Przedstawiaj tylko najważniejsze informacje (trzy do czterech głównych pomysłów: kto, co, gdzie i kiedy). Odnoszenie nowych informacji do tego, co odbiorcy już wiedzą. Prezentowanie treści istotnych dla odbiorców i unikanie uprzedzeń kulturowych w piśmie i grafice.

ORGANIZACJA Tytuły powinny być krótkie, ale zawierać słowa, które jasno przekazują znaczenie treści. Zapewnij spis treści dla długich materiałów i podsumowanie, aby przejrzeć prezentowane treści. Przedstaw najważniejsze informacje jako pierwsze. Używaj nagłówków tematycznych. Niech pierwsze zdanie każdego akapitu będzie zdaniem tematycznym. Zawieraj tylko kilka pojęć w każdym akapicie. Używaj krótkich, prostych zdań, które przekazują tylko jedną ideę na raz; ogranicz długość całego tekstu. Ogranicz listy do nie więcej niż siedmiu pozycji. Przedstawiaj każdy pomysł w logicznej kolejności.

UKŁAD/GRAFIKA Wybieraj duży, czytelny druk (czcionka minimum 12-punktowa) i używaj niebłęszącego papieru. Nagłówki i podtytuły należy pisać zarówno małymi, jak i wielkimi literami; unikaj wymyślnego liternictwa. Używaj pogrubionej czcionki lub podkreśleń, aby podkreślić ważne informacje. Stosuj dużo odstępów między segmentami informacji. Używaj dużych marginesów i zachowaj niejustowane marginesy z prawej strony. Zapewnij format pytań i odpowiedzi dla interakcji pacjent-pielęgniarka. Wybierz podwójne odstępy (między wierszami tekstu), styl pisma (szeryfowy) i czcionkę (rozmiar druku), aby ułatwić czytanie. Zaprojektuj kolorową, przyciągającą wzrok okładkę, która sugeruje przesłanie zawarte w tekście.

LINGWISTYKA Zdania powinny być krótkie (najlepiej 8-10 słów, ale nie więcej niż 20 słów). Pisz w trybie czynnym, używając czasu teraźniejszego i zaimków ty i twój, aby zaangażować czytelnika. W miarę możliwości używaj słów jedno- lub dwusylabowych; unikaj słów wielosylabowych. Używaj słów znanych i zrozumiałych dla odbiorców docelowych. Unikaj złożonych struktur gramatycznych (np. zdań wielokrotnie złożonych). Ogranicz liczbę pojęć. Skoncentruj treść na tym, co odbiorcy powinni robić i wiedzieć. Używaj pozytywnych stwierdzeń; unikaj

negatywnych komunikatów. Używaj pytań w całym tekście, aby zachęcić do aktywnego uczenia się. Podawaj przykłady, które odbiorcy mogą odnieść do osobistych doświadczeń/okoliczności. Unikaj podwójnych zaprzeczeń i słów wartościujących. Jasno definiuj terminy, które mogą być niejasne dla odbiorców.

WIZUALIZACJE Dołącz proste, wrażliwe kulturowo ilustracje i zdjęcia. Używaj prostych rysunków, ale tylko wtedy, gdy poprawiają one zrozumienie istotnych informacji. Wybieraj ilustracje i zdjęcia wolne od zbędnych elementów rozpraszających uwagę. W każdej wizualizacji przekazuj pojedynczą wiadomość lub punkt informacji. Używaj elementów wizualnych, które są istotne dla tekstu i mają znaczenie dla odbiorców. Używaj rysunków rozpoznawalnych dla odbiorców, odzwierciedlających znajome obrazy. Stosuj obrazy raczej dla dorosłych niż dla dzieci (oszczędnie korzystaj z kreskówek). Używaj podpisów do opisywania ilustracji. Korzystaj ze wskazówek, takich jak strzałki, podkreślenia, kółka i kolory, aby nadać kierunek pomysłom i podkreślić najważniejsze informacje. Używaj atrakcyjnych i odpowiednich kolorów dla odbiorców (w przypadku osób starszych używaj czerni i bieli i unikaj pastelowych odcieni, zwłaszcza niebieskiego, zielonego i fioletowego).

Podejście zorientowane na cele

Bezpośrednia obserwacja - oznacza to udanie się na dany obszar w celu obserwacji i przeprowadzenia wywiadu z urzędnikami miejskimi oraz ich interakcji z obywatelami. Ta metoda daje doskonałe wyniki, ale jest długa i dlatego kosztowna.

Opinia eksperta - specjaliści zespołu ds. rozwoju (zespół projektu Alphabetter) odpowiedzialni za śledzenie i wdrażanie ulepszeń w terenie są często w stanie dostarczyć niezbędnych informacji dotyczących poziomu wiedzy rozważanych populacji.

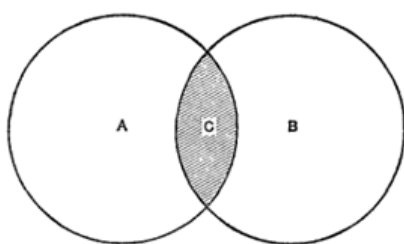
Badanie za pomocą kwestionariusza - urzędnicy miejscy i specjaliści są proszeni o udzielenie odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu dotyczącym różnych interakcji z obywatelami. Po przeanalizowaniu wyników możliwe jest określenie poziomu wiedzy zainteresowanych osób. Trzy podejścia wskazane powyżej są generalnie podatne na różnorodne kombinacje, w zależności od lokalnych możliwości i szans.

Podejście zorientowane na problemy

W dążeniu do określonych celów pojawiają się stałe problemy, gdy tylko różne przeszkody o różnym charakterze blokują postęp w kierunku wybranych obiektów. Przeszkody te są zasadniczo związane z umiejętnościami i postawami poszczególnych osób oraz z relacjami międzyludzkimi. Identyfikacja sytuacji problemowych jest podejmowana natychmiast po wstępnym wyliczeniu problemów. W przypadku każdego problemu konieczne jest sklasyfikowanie go z perspektywy gminy/obywateli w celu nadania mu priorytetu. Problemy priorytetowe są przedmiotem badań i działań.

Defining priorities involves: classifying problems in order of urgency in view of the objectives; classifying the aspirations of the population in order of importance; selecting priorities.

First priority will be given to problems and aspirations lying within the zone of intersection of that set which represents the problems linked with the requirements of governments and enterprises and that representing the needs and aspirations of the population.

- A Problems linked with the requirements of governments and enterprises.
- B Problems and aspirations of the population.
- C Priority problems.

Określenie priorytetów obejmuje: klasyfikację problemów według pilności w odniesieniu do celów; klasyfikację aspiracji ludności według ważności; wybór priorytetów.

Pierwszeństwo będą miały problemy i aspiracje leżące w strefie przecięcia tego zbioru, który reprezentuje problemy związane z wymaganiami rządów i przedsiębiorstw oraz te reprezentujące potrzeby i aspiracje ludności.

A Problemy związane z wymaganiami rządów i przedsiębiorstw.

B Problemy i aspiracje ludności.

C Problemy priorytetowe.

Przydatność materiałów pisemnych dla różnych odbiorców zależy nie tylko od rzeczywistego zapotrzebowania na poziomie klasy, które można zmierzyć za pomocą formuł czytelności, ale także od elementów tekstu, takich jak format techniczny, gęstość koncepcji oraz dokładność i jasność przekazu. Nie wolno zapominać, że znajomość docelowych odbiorców pod względem poziomu motywacji, umiejętności czytania, czynników doświadczalnych i tła kulturowego ma również kluczowe znaczenie dla określenia adekwatności drukowanych informacji jako skutecznych narzędzi komunikacji (Meade & Smith, 1991; Weiss, 2003). Nawet dobrzy czytelnicy mogą nie reagować na ważne informacje pisemne, jeśli nie mają do tego motywacji lub jeśli materiał nie jest dla nich atrakcyjny. Pomimo dobrze udokumentowanego potencjału materiałów pisemnych, są one często zbyt trudne do przeczytania nawet dla zmotywowanych obywateli.

Rezultat pilotażu: Aktualizacja miejskich formularzy i materiałów informacyjnych

Dwa formularze/instrukcje miejskie w Brnie zostały zaktualizowane w oparciu o podejście opisane powyżej:

- Proces adaptacji dla nowych pracowników urzędu (wewnętrzne instrukcje dla pracowników)
- Wydawanie aktów urodzenia (formularze i instrukcje dla obywateli).

Potrzeba aktualizacji tych konkretnych obszarów została zidentyfikowana podczas spotkań grupy fokusowej. Pracownicy urzędu miejskiego przeanalizowali wszystkie procesy w urzędzie miejskim pod kątem komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej. Podstawowym kryterium był wskaźnik błędów, dalsze pytania i potrzeby korekt ze strony odbiorców informacji w ramach obserwowanych procesów oraz potencjał ulepszeń.

Wprowadzono następujące ulepszenia:

Proces adaptacji nowych pracowników biurowych (wewnętrzne instrukcje dla pracowników)

Poprzednia forma instrukcji w ramach procesu była 10-stronicowym dokumentem PDF opartym na informacjach tekstowych, częściowo ustrukturyzowanym, jednak z dłuższymi tekstami i bez wizualizacji procesu. Przykłady dokumentu znajdują się poniżej:

Opierając się na projekcie Alhabetter, pracownicy miejscy wykorzystali metodologię nowego podejścia i odpowiednio zmodernizowali komunikację, co zaowocowało udostępnionym w intranecie dokumentem PPT wyjaśniającym pracownikom proces adaptacji. Podejście to nie tylko upraszcza zrozumienie procesu, ale umożliwia odbiorcom dostosowanie nowego podejścia do czytania instrukcji, poprawiając ich umiejętności i gotowość do zrozumienia również innych instrukcji dotyczących procesów miejskich. Przykłady dokumentu znajdują się poniżej:

Przykłady dokumentu znajdują się poniżej:

Statutární město Brno, městská část Brno-střed

Vyděl/schválil: Bc. Petr Šelha, MBA, LL.M.
 Dne: 27.03.2018
 Zpracoval: Mgr. Anna Poláčková, inženýr lékař

Tato metodika je součástí projektu: Úřad městské části Brno-střed

Projednáno v orgánech: nejmen

METODIKA ADAPTAČNÍHO PROCESU

Osoba potřebná vyhlášení: Mgr. Anna Poláčková, inženýr lékař
 Osoba potřebná kontrole dokumentu: Mgr. Anna Poláčková, inženýr lékař

Souhrnný výstup předpisy: Nejmen

Číslo	Učební	Strana	Číslo	Stručný popis změny

Odkaz na předlohu vyhlášení: Nejmen

Souhrnný formulář, seznam, přílohy a metodiky: Příloha č. 1 a 2. Formulář hodnocení adaptačního procesu městem/organizací.

Zpracování dokumentu: Nejmen

Vydání č.: 1
 Účinnost: 01.03.2018

Bc. Petr Šelha, MBA, LL.M.
 tajemník ÚMC Brno-střed

2

Článek 1
Adaptační proces

Adaptační proces znamená (dále jen AP) soubor opatření, které mají zajistit, aby se organizace co nejlepším a nejrychlejším způsobem přizpůsobila změnám a byla schopna se pohybovat na poli jako cíl, tak i jako výzva.

Upřesněním a přiblížením nových změn organizace na úrovni osobní i organizační, vedení organizace a zaměstnanců. Všechny pracovníky organizace, které novou organizaci v přiblížení AP zná, ovlivní změny jako proces v budoucnu.

Hlavním cílem AP je usnadnit novému zaměstnanci seznámení do formálních i neformálních struktur organizace. Za nejdůležitější zdroj AP je považován proces mentoringu, který odpovídá na neformální představy vedení, sociálních vztahů i psychologické podpory.

Posláním mentora je vyznat jako průvodce novému zaměstnanci AP. Mentori jsou zdrojem a kladou změny, kterými úřad přejímá důvěru a práci je o spolupráci.

Základním mentoringem je osobní setkání, setkání a přímá komunikace s to není osobní mentoring a nového zaměstnance (mentoringové). Z hlediska AP dochází prostřednictvím vypracování a specializace jednotlivých aspektů k vyhlášení a sdělování změn novým zaměstnancům.

Článek 2
Význam adaptačního procesu

Stručný výstup AP by měl být dostatečně. Vnitřní zaměstnanec, který se podílí na přípravě a realizaci AP by měl být na pozici, že v jeho činnosti odpovídá sdělování informací úřadu.

Nový zaměstnanec si po nástupu do zaměstnání udává více rychlé představy, jak úřad funguje. Tato představa nemusí vždy odpovídat skutečnosti. Například vyznání se naprosto více nežli. Pro úřad je úřad vyhodnotit, aby noví zaměstnanci byli při nástupu do zaměstnání optimálně vyznání a byla jim sdělena nejdříve rychlé sdělení do formálních i neformálních struktur.

Někdy na nového zaměstnance, který odejde před skončením AP, nebo do jednoho roku po uzavření procesu úřadu, jsou velmi vysoké. S přiblížením odbornosti zaměstnanců úřad musí finanční prostředky, proto je vyhodnotit, aby úřad zaměstnanec dostal vhodnou sdělení úřadu.

Všechny zaměstnanci přicházejí do zaměstnání s odlišným a rozdílným dovedením úřadu po formální i neformální stránce a s tím v pracovním prostředí. Pokud je v úřadu úřad na pozici výstup opakování naprosto úřad, zaměstnanec předpokládá úřad pracovní postupy již v přiblížení AP nebo k tomu. Lidé a úřad v úřadu přiblížení úřadu již úřad a proto je úřad úřad, postaven se o adaptaci nových zaměstnanců.

4

Článek 3
Cíle a účel adaptačního procesu

Hlavním cílem AP je poskytnout novému zaměstnanci dostatek potřebných informací a podpory. V přiblížení AP, který je úřad na 3 měsíce od nástupu do pracovního postupu, se nový zaměstnanec seznámí s kolegy a pracovním, organizačním, vnitřním, lidským, lidským, lidským informacemi k organizaci práce a pracovnímu.

Článek 4
Role a odpovědnost v adaptačním procesu

Role	Odpovědnost
Personální (personální)	V AP má hlavní metodická posada (pro všechny role), připravuje potřebné materiály, kontroluje plnění personální a dohledu úřadu. Vyhodnocení AP a výsledky data zpracování.
Vedení úřadu	Nese odpovědnost za výběr a přípravu mentora, přílohy AP.
Mentor	Provádí nového zaměstnance celým procesem. Nese odpovědnost za rozložení informací sdělení s novým zaměstnancem. Mentor musí odpovídat na výsledky nového zaměstnance při sdělování informací.
Nový zaměstnanec	Má zodpovědnost za výsledky AP, který má postavení ovlivnit svým osobním přístupem.

Článek 5
Přiblížení adaptačního procesu

Odpovědnost	Přiblížení adaptačního procesu	Termín
Personální (personální)	Připravení a aktualizace informací o materiálu	přiblížení
	Kontrola mentora	přiblížení
	Přiblížení adaptačního procesu	+1 týden
	Seznámení přiblížení informací a vyhodnocení AP	1-3 dny
Vedení	Vyznání přiblížení AP	+1-2 dny
	Vyznání úřadu a přiblížení v rámci AP	přiblížení
	Hodnocení procesu AP	+3 dny
	Výběr a dohled mentora	přiblížení
	Zapojení pracovního místa a přiblížení mentora	+1 týden
	Vyznání zaměstnance v období a pracovnímu	+1 dny
Vedení	Seznámení s mentorem	1-3 dny
	Hodnocení AP přiblížení formální personální	+3 dny
	Tvorba rozpracování plánu pro nového zaměstnance	+3 měsíce

5

Wydawanie aktów urodzenia (formularze i instrukcje dla obywateli)

Poprzednia forma instrukcji w ramach procesu była dokumentem tekstowym, częściowo ustrukturyzowanym, jednak z dłuższymi tekstami i bez wizualizacji procesu. Przykłady dokumentu znajdują się poniżej:

W oparciu o projekt Alphabetter, pracownicy gminy wykorzystali metodologię nowego podejścia i odpowiednio zmodernizowali komunikację, co zaowocowało udostępnionym do druku dokumentem PPT wyjaśniającym proces wydawania aktu urodzenia. Podejście to nie tylko upraszcza zrozumienie procesu, ale także umożliwia odbiorcom dostosowanie nowego podejścia do czytania instrukcji, poprawiając ich umiejętności i gotowość do zrozumienia również innych instrukcji dotyczących procesów miejskich. Przykłady dokumentu znajdują się poniżej:

Przykłady dokumentu znajdują się poniżej:

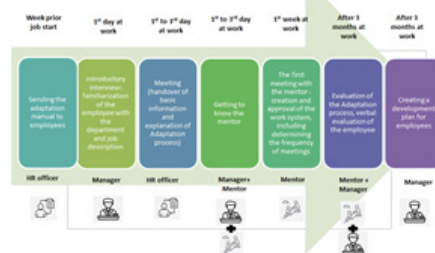
Adaptation process for new office employees

Roles within adaptation process

Adaptation process MČ Brno-střed

Activity list

Tick completed activities with the symbol:

- ☐ Receiving the adaptation manual
- ☐ Entrance interview: my familiarization with the department and job content
- ☐ Meeting with the personnel officer (handover of basic information and explanation of the adaptation manual)
- ☐ Getting to know the mentor
- ☐ The first meeting with the mentor - creation and approval of the work system, including determining the frequency of meetings
- ☐ Evaluation of the adaptation process, verbal evaluation of the employee, creating a development plan for employees

4. Ewaluacja narzędzi

Opis zakładanej procedury oceny narzędzia i jego dalszego rozwoju: Informacje zwrotne od społeczności, Iteracyjna rewizja

Karty MEMO

Wybór odpowiedniej metody ewaluacji zależy od charakteru badanego problemu, celu badań, dostępnych zasobów, specyfiki narzędzi i kontekstu społecznego. W zależności od rodzaju badania i celu, istnieje wiele różnych metod badawczych, takich jak badania eksperymentalne, badania ankietowe, badania obserwacyjne, badania jakościowe, badania ilościowe, analiza danych statystycznych itp. Każda z tych metod ma swoje unikalne cechy, techniki i procedury, które umożliwiają badaczowi uzyskanie potrzebnych informacji i wniosków.

Ocena opracowanego narzędzia kart MEMO została przeprowadzona przede wszystkim przy użyciu metody ilościowej - sondażu diagnostycznego opartego na prostym, autorskim kwestionariuszu do pomiaru postaw wobec różnych elementów techniki wspierania umiejętności czytania i pisania. Dodatkowo zastosowano podejście jakościowe w postaci obserwacji uczestniczącej: realizatorzy badania opisali swoje refleksje i bezpośrednie obserwacje szkolenia z kart Memo. Obie metody umożliwiły systematyczne zbieranie informacji i wyciąganie wniosków na temat użyteczności narzędzia karty Memo.

Metoda sondażu diagnostycznego jest jedną z najpopularniejszych technik badawczych wykorzystywanych do zbierania informacji i diagnozowania określonych zjawisk, problemów czy potrzeb. Jest to technika badawcza oparta na wykorzystaniu specjalnie zaprojektowanego kwestionariusza lub ankiety, która jest wypełniana przez respondentów.

Ankieta jako technika badawcza ma kilka istotnych cech. Po pierwsze, pozwala na szybkie zebranie danych od większej liczby respondentów, co w kontekście ewaluacji kart Memo pozwoliło na zebranie całej grupy osób biorących udział w szkoleniu. Po drugie, jest stosunkowo łatwa do wdrożenia i przeprowadzenia, zarówno w formie tradycyjnej (np. ankieta papierowa), jak i online. Po trzecie, ankieta zapewnia standaryzację procesu zbierania danych, gdyż wszystkim respondentom zadawany jest ten sam zestaw pytań. Ankieta jako technika badawcza jest powszechnie stosowanym narzędziem do gromadzenia danych w badaniach społecznych i badaniach opinii. Jej zaletami są łatwość wdrożenia,

możliwość zbierania danych od dużej liczby respondentów i standaryzacja procesu badawczego. Projektowanie ankiety i analiza zebranych danych wymagają jednak odpowiedniego podejścia i uwzględnienia potencjalnych ograniczeń.

Kwestionariusz ankiety to specyficzna forma kwestionariusza zawierająca zestaw pytań, na które odpowiadają respondenci. Jest to narzędzie badawcze, które służy do zbierania danych od respondentów w celu uzyskania informacji o określonych zmiennych, opiniach, postawach lub doświadczeniach. Kwestionariusz ankiety może przybierać różne formy w zależności od rodzaju badania i celów badawczych. Do oceny kart Memo wykorzystano kwestionariusz w języku ukraińskim dystrybuowany po szkoleniu w formie papierowej.

1. Przebieg ewaluacji miał następującą formę: Określono cel badania diagnostycznego. Najpierw zdefiniowaliśmy pytania, na które chcieliśmy znaleźć odpowiedzi. W tym przypadku chodziło o poznanie odczuć ukraińskich rodzin uczestniczących w szkoleniu związanych z narzędziem karty Memo i jego przydatnością w sytuacji migracji.
2. Zaprojektowano precyzyjne diagnostyczne procedury post-testowe. Zdefiniowaliśmy metody i narzędzia badawcze, które zostały wykorzystane. Ponieważ zdecydowaliśmy się na wykorzystanie techniki ankietowej, przygotowaliśmy prosty kwestionariusz z odpowiednio dostosowanymi pytaniami. Kwestionariusz został przygotowany w języku polskim, a następnie przetłumaczony na język ukraiński przez profesjonalnego tłumacza.
3. Określenie doboru respondentów: ustaliliśmy, że w badaniu wezmą udział wszystkie osoby dorosłe uczestniczące w szkoleniu dotyczącym kart Memo. Uczestnikami szkolenia było 20 osób, 18 kobiet i 2 mężczyzn. Wiek: 17 - 58 lat. Uchodźcy z Ukrainy mieszkający w Tychach, bezrobotni, deklarujący chęć pozostania w Polsce przez co najmniej 6 miesięcy, rozważający pobyt stały. Motywacją do nauki języka polskiego była chęć poprawy funkcjonowania w Polsce i ewentualnego podjęcia zatrudnienia. Grupa uczestniczyła w zajęciach z języka polskiego, karty memo były częścią szerszych zajęć. Rekrutację prowadziła Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej w ramach szerszego projektu pomocy Ukrainie. Jedynymi kryteriami były chęć uczestnictwa w zajęciach oraz status uchodźcy, zgodnie z polskim ustawodawstwem.
4. Przeprowadzenie badania: Ankiety ewaluacyjne zostały rozdane w ostatnim dniu realizacji szkolenia, około 20-30 minut po jego zakończeniu w formie papierowej. Respondenci zostali poinformowani o dobrowolnym charakterze udziału w ankiecie ewaluacyjnej i zapewnieni o anonimowym charakterze badania.
5. Przeprowadzenie analizy danych: Po zebraniu kwestionariuszy z odpowiedziami, wszystkie wyniki zostały wprowadzone do bazy danych w oprogramowaniu Atlas.ti. Wykorzystaliśmy proste metody statystyczne i graficzne techniki analizy danych, aby uzyskać ostateczne wyniki i wyciągnąć wnioski z badania.
6. Opracowanie krótkiego raportu ewaluacyjnego: Ostatnim krokiem była ostateczna interpretacja wyników w kontekście głównego celu badania i przygotowanie raportu z oceny narzędzi Memo. Raport zawiera podsumowanie wyników, wnioski, zalecenia i ewentualne ograniczenia badania.

Cały proces ewaluacji został przeprowadzony zgodnie ze standardami etycznymi, chroniliśmy prywatność respondentów i dbaliśmy o ich dobro.

Ewaluacja została przeprowadzona we współpracy z organizacją: Fundacją Rozwoju Ekonomii Społecznej, która w ramach ministerialnego projektu pomocy uchodźcom z Ukrainy od czerwca 2022 roku prowadzi kompleksowe działania szkoleniowo-doradcze, od nauki języka polskiego, przez zajęcia opisujące różnice kulturowe, po doradztwo zawodowe i kursy specjalistyczne. Do tej pory z pomocy skorzystało ponad 200 osób. Ponieważ większość z nich to matki z dziećmi, podczas zajęć organizowana jest opieka nad dziećmi.

Przygotowane w ramach projektu karty do gry MEMO zostały wykorzystane w pracy z 20-osobową grupą Ukraińców uczących się języka polskiego. Grupę badawczą można uznać za reprezentatywną dla populacji ukraińskich uchodźców wojennych w Polsce. Wszyscy respondenci przebywali w Polsce od około 8-10 miesięcy. Treningi wspierające naukę czytania i pisanie stanowiły część zajęć socjoterapeutycznych organizowanych dla migrantów i (zgodnie z obserwacjami trenerów) stanowiły element relaksacyjny, choć budziły emocje, zwłaszcza podczas rywalizacji w parach. Najłatwiejszym sposobem osiągania postępów była zamiana kart - zgodnie z metodyką karty z podpisami i elementami graficznymi zostały zastąpione (na czwartych zajęciach)

kartami z samymi podpisami, co wymagało od uczestników poprawnego odczytania kart w języku polskim i zrozumienia ich treści. Z obserwacji prowadzących wynika, że kilkuminutowa gra podczas każdego zajęcia pozwala uczestnikom na opanowanie zwrotów zawartych na kartach w ciągu pięciu zajęć. Należy jednak zaznaczyć, że karty zawierały jedynie podstawowe zwroty, co najwyżej kilka słów. Po przeanalizowaniu uzyskanych wyników pilotażowych można ostrożnie stwierdzić, że na tym podstawowym poziomie szkolenie z użyciem kart Memo jest, zdaniem uczestników, atrakcyjnym i przydatnym narzędziem do szybkiego opanowania czytania alfabetu łacińskiego dla osób posługujących się na co dzień cyrylicą.

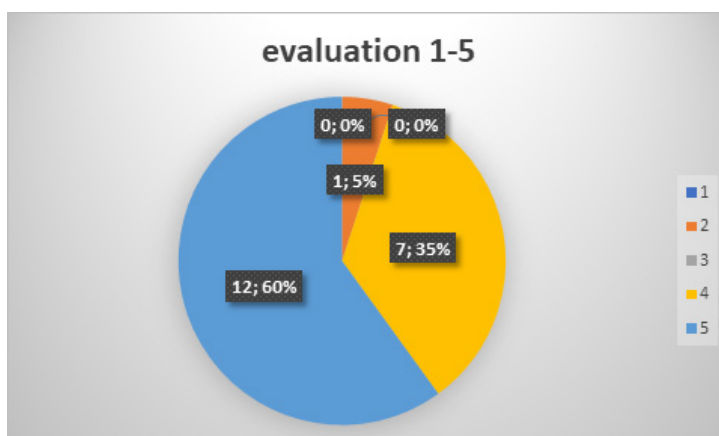
Po zakończeniu pilotażu uczestnicy zostali poproszeni o ocenę swojego zadowolenia i przydatności kart podczas zajęć w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznaczało najgorszą ocenę, a 5 najlepszą. Wyniki przedstawiono na rysunku I. Widać wyraźną przewagę osób zadowolonych. Jedyna ocena „2” pochodziła od osoby, która miała problemy z zapamiętaniem kart, co wywołało u niej sporą frustrację. Dodatkowo na koniec każdego zajęcia uczestnicy byli pytani, czy są zadowoleni z wykorzystania kart MEMO podczas zajęć, odpowiadali TAK/NIE. Wykres II pokazuje liczbę odpowiedzi TAK podczas kolejnych zajęć. Wyraźnie widać, że ponieważ karty były używane w klasie, uczestnicy je polubili.

Pytani o zastosowanie kart odpowiadali, że są one doskonałym narzędziem edukacyjnym dla dzieci, a rodzice uczestniczący w zajęciach często wykorzystywali je również w domu podczas zabaw edukacyjnych z dziećmi.

Zapytani o inne korzyści i zalety, uczestnicy wymieniali:

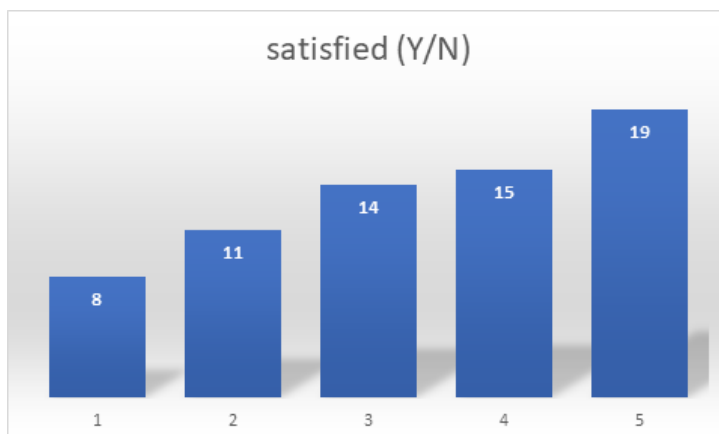
1. poprawę pamięci. Gra wymaga zapamiętywania i odnajdywania par obrazków lub kart. Regularne ćwiczenie tej umiejętności prowadzi do poprawy umiejętności komunikacji symbolicznej w nowym środowisku językowym.
2. Poprawa koncentracji i uwagi na refleksyjnym przetwarzaniu symboli językowych i graficznych. Granie wymaga skupienia uwagi i koncentracji na zadaniu. Regularne granie pomaga rozwijać umiejętności koncentracji i poprawić ogólną zdolność skupiania uwagi, co było szczególnie cenione przez rodziców ukraińskich dzieci, które często doświadczały różnych traum związanych z wojną, byciem uchodźcą itp.
3. Redukcja stresu. Granie może być również świetnym sposobem na relaks i redukcję stresu. Skupienie się na wykonywanym zadaniu i oderwanie umysłu od codziennych zmartwień przynosi ulgę i poprawia nastrój.
4. Poprawa interakcji społecznych. Gra została wykorzystana do nawiązania relacji rówieśniczych między polskimi i ukraińskimi dziećmi.

Ewaluacja pilotażu wyraźnie pokazuje, że karty do gry MEMO przygotowane w ramach projektu są skutecznym i użytecznym narzędziem dla ukraińskich uchodźców do szybkiego opanowania podstaw alfabetu łacińskiego. Po przełamaniu pierwszej niechęci (niektórym gra MEMO kojarzyła się jako gra tylko dla dzieci, nie widzieli jej przydatności w nauce języka i alfabetu), narzędzie spodobało się, sami uczestnicy domagali się tej części zajęć, prosili też o zestawy kart dla siebie, do użytku domowego. Pozwala to na końcowy wniosek - narzędzie zostało trafnie dobrane do problemu (nieznajomość alfabetu łacińskiego), jest wartościowym narzędziem metodycznym, z potencjałem rozwojowym.

Wykres I Ocena w grupie badawczej. Ocena satysfakcji od 1 do 5, gdzie 1 oznacza brak satysfakcji, 5 oznacza

pełną satysfakcję

Wykres II. Ocena na koniec każdego zajęcia. Pytanie: Czy jesteś zadowolony? Tak Nie Liczba odpowiedzi TAK na kolejnych zajęciach

Kwestionariusz został opracowany w języku ukraińskim i brzmiał następująco:

Proszę o ocenę przydatności i skuteczności wykorzystania kart MEMO do nauki języka polskiego, gdzie 1 oznacza najłagodniejszą ocenę, a 5 najlepszą:

1. Jak oceniasz łatwość zapamiętywania zwrotów i zdań dzięki kartom MEMO?
2. Jak oceniasz trafność skojarzeń tekstu z elementami graficznymi.
3. Jak oceniasz łatwość opanowania zasad gry MEMO.
4. Jak oceniasz możliwość wykorzystania kart MEMO do zabaw edukacyjnych z dziećmi.
5. Jak oceniasz skuteczność kart MEMO w nauce języka polskiego w ogóle.

Moduły wideo dla poszukujących pracy

Jak opisano w poprzednim rozdziale, narzędzie ewaluacyjne spełnia podwójną funkcję: z jednej strony mierzy poziom samooceny użytkownika, który może wyrazić skalę wartości dotyczącą stopnia zrozumienia i przydatności proponowanych treści; z drugiej strony mierzy skuteczność samego narzędzia, jako narzędzia łagodzącego zjawisko analfabetyzmu funkcjonalnego. Prawdopodobnie najbardziej interesującym aspektem, który wyłania się z odpowiedzi respondentów, jest właśnie trudność w interakcji z urządzeniami cyfrowymi. Chociaż używany język był bardzo uproszczony, aby ułatwić zrozumienie, często zdarzało się, że użytkownik miał trudności ze zrozumieniem pewnych pojęć. Możliwym rozwiązaniem tego problemu mogłaby być sesja przygotowawcza do samouczków wideo i osobiste wyjaśnienie, w jaki sposób należy wypełnić kwestionariusz ewaluacyjny. Operatorzy rynku pracy, którzy już korzystają ze zwykłych narzędzi, mogą uznać ten zbiór filmów za skuteczny dodatek do ich zestawu narzędzi. Możemy zatem założyć, że w nadchodzących miesiącach będzie więcej wyświetleń filmów i więcej wypełnionych kwestionariuszy, ponieważ praca OML nie kończy się wraz z zakończeniem projektu Alphabeter.

System piktogramów wspierających komunikację z rodzinami migrantów

Rozszerzony cel projektu i dalsze pytania badawcze

W oparciu o informacje zwrotne z pierwszej rundy badań, narzędzie było dalej rozwijane pod nazwą „PiConnect: Image-based Parent Communication”, z wyraźnym naciskiem na bezpośrednią współpracę z nauczycielami i ich

zaangażowanie od pierwszych etapów pracy.

Rozszerzony cel projektu:

Głównym celem było stworzenie, wspólnie z profesjonalistami, kolekcji zdjęć o tematyce związanej z cyklem rocznym, które mogłyby być stosowane przez samych pedagogów w zależności od potrzeb.

Proces badawczy:

Ponieważ instytucje partnerskie zaangażowane w poprzedni rok projektowy odeszły, zaangażowano nowe przedszkole i dwa nowe programy pozaszkolne. Przed opracowaniem narzędzia przeprowadzono ankietę wstępną we wszystkich uczestniczących placówkach. Celem ankiety wstępnej było uzyskanie przeglądu rodzaju komunikacji z rodzicami w placówkach oraz uzyskanie wstępnych pomysłów ze strony wychowawców na konkretne wdrożenie narzędzia. Ankieta wstępna stanowiła zatem również ocenę potrzeb. Wywiady zostały następnie przepisane i przeanalizowane. W razie potrzeby o transkrypcje można zwrócić się do zespołu projektowego.

Po przeprowadzeniu wstępnej ankiety w przedszkolu wykonano wstępne zdjęcia przedmiotów powszechnie używanych w codziennym nauczaniu i posortowano je według kategorii. Zostały one udostępnione wychowawcom w przedszkolu na pamięci USB i wykorzystane w kolejnych listach do rodziców.

Rozszerzone pytania badawcze:

Po przeprowadzeniu testu z nowymi listami do rodziców, z wychowawcami i rodzicami w przedszkolu ponownie przeprowadzono wywiady kierowane, a praktyczność narzędzia „PiConnect” oceniono za pomocą następujących rozszerzonych pytań badawczych:

Jak nowe narzędzie ogólnie sprawdza się w praktyce?

Jakie są zalety i wady pracy z narzędziem?

Jak opinie na temat narzędzia wypadły w porównaniu z poprzednim rokiem?

Do tej pory przeprowadzono i oceniono łącznie dziesięć wywiadów w przedszkolu i trzy wywiady w opiece pozaszkolnej. Proces badawczy w świetlicy nie jest obecnie zakończony (lipiec 2023 r.). W tym przypadku planowanych jest jeszcze dziewięć wywiadów i ich ewaluacja; mogą one zostać przeprowadzone i ocenione po wakacjach w uczestniczących placówkach edukacyjnych. Wyniki zostaną uwzględnione w raporcie końcowym.

2. PREZENTACJA WYNIKÓW

2.1. Przedszkole

A. Ankieta wstępna

Wychowawcy: Wstępna ankieta wykazała, że w przedszkolu duży nacisk kładzie się na komunikację osobistą. Istnieją jednak również pisemne ogłoszenia bezpośrednio przy drzwiach wejściowych i na różnych tablicach ogłoszeń. Wychowawcy od początku byli bardzo otwarci na narzędzie i postrzegali je jako przydatne wsparcie:

„Tak! (...) Uważam, że ten temat naklejek jest całkiem fajny, ponieważ zawsze omawiamy go na wieczorach dla rodziców. Na początku roku przedszkolnego jest to całkiem zrozumiałe dla wszystkich rodziców (...). Ale w trakcie roku przedszkolnego (...) nagle taki drobiazg jak np. kaptcie staje się dla nas problemem ze względu na salę gimnastyczną (...). I tak być może mielibyśmy możliwość nie pozwolić, aby (temat kaptci) został zapomniany przez cały rok” (KP1, Z. 36-44).

Podczas ankiety wstępnej nie było bezpośrednich sugestii dotyczących obsługi. Aby stworzyć narzędzie fotograficzne, nauczyciele mogli sobie wyobrazić, że zdjęcia mogą być również robione z dziećmi. Sugestie, że mogliby sami robić zdjęcia i dodawać je do folderów, również zostały dobrze przyjęte.

Rodzice: Rodzice, z którymi przeprowadzono wywiady, są zasadniczo zadowoleni ze sposobu przekazywania informacji w przedszkolu. Ogłoszenia są łatwe do zrozumienia, a nauczyciele są zawsze dostępni w razie pytań. Zauważyli jednak również, że ogłoszenia są często bardzo proste i niepozorne i często są pomijane, zwłaszcza na tablicach informacyjnych:

„[...] a poza tym jest tablica informacyjna obok drzwi wejściowych. Mmm tam, tam ją dobrze widać, więc tam znajduję, ale łatwo przeoczyć informację, ponieważ często wisi na niej dużo” (E1, Z. 16-18).

Doprowadziło to do zalecenia, aby ogłoszenia były bardziej kolorowe i widoczne lub wyraźniejsze:

„[...] można by je trochę upiększyć, żeby też bardziej przyciągały wzrok. (...). Może ze zdjęciami” (E1, linie 45 i 47).

B. Przebieg testu

Nauczyciele: Specjaliści w przedszkolu mogli z łatwością zastosować zdjęcia w listach do rodziców. Zdjęcia zostały posortowane według spójnych kategorii i były bardzo łatwe do znalezienia:

„Całkowicie pozytywne. I świetnie się to dla nas sprawdziło - dla mnie, jako osoby, która z tego korzystała” (KP4, Z. 30-31).

W przypadku większej liczby tematów nauczyciele sugerowali uporządkowanie według tematu:

„Tak, był dobrze rozplanowany i łatwy do znalezienia. Jeśli czegoś szukałeś, wiedziałeś... więc szybko to znalazłeś. To (uwaga: podział według pór roku) jest całkiem dobrym pomysłem” (KP5, wiersze 6-7 i 14).

Na pytanie, czy można zaobserwować zmianę w komunikacji z rodzicami, odpowiedzi były różne. Jeden z nauczycieli powiedział, że rodzice uważniej przyglądają się ogłoszeniom od czasu wdrożenia projektu:

„Można już powiedzieć, że gdy na zawiadomieniach dla rodziców znajdują się zdjęcia, są one zauważane przez większą liczbę rodziców lub szybciej przez rodziców, ponieważ są po prostu bardziej zauważalne” (KP4, linie 5-7).

Drugi nauczyciel, z którym przeprowadzono wywiad, nie był w stanie dokonać tej obserwacji. Ogólnie rzecz biorąc, narzędzie zostało bardzo dobrze przyjęte przez nauczycieli. Byli bardzo zadowoleni z pomysłu, ale także z

wdrożenia i zastosowania, i mogli sobie wyobrazić dalszą pracę z nim.

Rodzice: Ankietowani rodzice w przedszkolu natychmiast zauważyli nowo zaprojektowane ogłoszenia. Zostały one pozytywnie przyjęte przez rodziców:

„Tak, [...] od razu to zauważyłem. Można je było dość dobrze rozpoznać, były bardziej kolorowe i dużo bardziej rzucające się w oczy niż inne” (E3, linia 5-6).

Oboje ankietowani rodzice stwierdzili również, że uważniej przyglądali się listom od rodziców:

„Nadal patrzysz bardziej, jeśli na górze jest obrazek. Mhm, i to jest po prostu bardziej atrakcyjne i może częściowo bardziej zrozumiałe” (E4, Z. 35-37). „Zauważyłem je znacznie szybciej i od razu je przeczytałem i nie przechodziłem obok nich” (E3, Z. 9-10).

2.2. Opieka pozaszkolna

Uwaga: Proces badawczy w świetlicy szkolnej jest obecnie w toku (patrz uwaga na stronie 2), a jego wyniki zostaną uwzględnione w raporcie końcowym.

A. Ankieta wstępna

Wychowawcy: Podobnie jak w przedszkolu, we wstępnej ankiecie przeprowadzonej w ośrodkach opieki pozaszkolnej można było skupić się na niezbędności i znaczeniu osobistej komunikacji między rodzicami a partnerami edukacyjnymi. Do tej pory istniały pisemne powiadomienia i broszura komunikacyjna. Nauczyciele pozaszkolni byli również bardzo otwarci na to narzędzie od samego początku.

W przeciwieństwie do nauczycieli przedszkolnych, nauczyciele pozaszkolni przedstawili już konkretne sugestie dotyczące obsługi narzędzia. Szczególnie ważne jest dla nich, aby narzędzie było łatwe i logiczne w użyciu, aby nie tracić zasobów czasowych. Ponadto musi ono być łatwe w użyciu dla osób, które nie są zbyt biegłe w obsłudze komputera:

„Myślę, że ponieważ wszyscy nie jesteśmy informatykami, narzędzie musi być bardzo proste w obsłudze i łatwe w użyciu. Na przykład, jeśli chodzi o szatnię i to, co należy ze sobą zabrać, od razu jest przycisk. Na przykład torby z kapciami. Tak, aby można było to wywołać od razu i bez konieczności wykonywania wielu różnych kliknięć, ponieważ jest to również czasochłonne. To musi iść łatwo” (HP2, Z. 60-65).

Ponadto pojawiły się już pierwsze sugestie dotyczące rozmieszczenia zdjęć:

„W najlepszym przypadku posortowane według kategorii, a także... ahm..., tak po prostu przekąski, albo ubrania odpowiadające porom roku, albo czego potrzebuję na wycieczkę” (HP3, Z. 70-73).

Jeśli chodzi o pomysły na stworzenie narzędzia, nauczyciele pozaszkolni byli otwarci na różne podejścia, ale tutaj również dzieci miały być włączone w ten proces. Pomysł, by mogły one samodzielnie robić i przysyłać zdjęcia, również spotkał się z pozytywnym przyjęciem. Pojawiło się jednak pytanie o możliwość uogólnienia, ponieważ nie wszyscy nauczyciele lub instytucje działają w ten sam sposób:

„[...] tworzenie z pedagogami również uważam za dobre. Jednak nie można tego całkowicie uogólnić, ponieważ każdy nauczyciel pracuje inaczej” (HP3, linie 85-87).

3. Wnioski

Na podstawie przeprowadzonych do tej pory 15 wywiadów jakościowych można odpowiedzieć na rozszerzone pytania badawcze w następujący sposób.

s Jak nowe narzędzie działa w praktyce?

Zdjęcia zostały ułożone w przejrzyste kategorie i mogą być łatwo znalezione przez edukatorów. Specjaliści, z którymi do tej pory przeprowadzono wywiady, byli przekonani do narzędzia od momentu przedstawienia pomysłu do uruchomienia testowego i mogą sobie wyobrazić pracę z nim w przyszłości.

s Jakie są zalety i wady pracy z narzędziem?

Z punktu widzenia profesjonalistów, z którymi do tej pory przeprowadzono wywiady, narzędzie jest przydatnym wsparciem dla praktyki. Z jednej strony można zaobserwować, że rodzice zwracają większą uwagę na listy od rodziców. Z perspektywy wychowawców w przedszkolu uczestniczącym w projekcie język nie prowadzi do problemów ze zrozumieniem. Jednak z ich doświadczenia w innych przedszkolach wynika, że narzędzie to jest bardzo dobrym sposobem wspierania rodziców z różnego rodzaju problemami językowymi. Nie zidentyfikowano żadnych wad.

s Jakie byłyby opinie na temat narzędzia w porównaniu z poprzednim rokiem?

Dalszy rozwój narzędzia został bardzo dobrze przyjęty przez personel pedagogiczny w przedszkolu i opiece pozaszkolnej, a także przez rodziców. Wszystkie punkty krytyki pierwszego badania można poprawić za pomocą nowego narzędzia: Według profesjonalistów zdjęcia są prawdziwe i jednoznaczne, co pozwoliło poprawić pierwszy punkt krytyki. Fakt, że udostępniono tylko zdjęcia, oznaczał, że nauczyciele mogli korzystać z nich w razie potrzeby. W ten sposób można było spełnić zarówno pragnienie elastyczności w projektowaniu, jak i wymóg wytycznych organizacyjnych. W bieżącym semestrze planowane są dalsze obszary tematyczne, ale nauczyciele mogą również w dowolnym momencie samodzielnie uzupełniać foldery ze zdjęciami o dalsze wymagane obszary tematyczne.

Informacje zwrotne dotyczące „PiConnect” były wyłącznie pozytywne, nie było żadnych sugestii dotyczących ulepszeń.

4. Dodatek

RESEARCH TEAM AUSTRIA

Erasmus+

iEB

UNIVERSITÄT
KLAGENFURT

Sezifische Forschungsmethoden I: Fragestellungen und Projektkonzeptionen
Project management: Sen. Scient. Mag. Dr. Veronika Michitsch
Project collaboration: Raphaela Gischa, BA Nadja Payer, BEd. Yuri N. Tarache Piñeros, BA Ingrid Zaja

AlphaBetter

Learning tools for preventing functional and secondary illiteracy.
With a focus on parents in kindergarten and after-school care.
An international research project under Erasmus + and KA2.

FUNCTIONAL ILLITERACY

Functional illiterates have learned the written language and have basic skills in reading and writing, but these do not meet the requirements of everyday language use. Their level of competence is below the socially relevant minimum standards, especially in the area of reading competence, which limits their social participation in all areas of life (cf. Büchner 2011, p. 31). This also affects parents in educational institutions – mostly unknown by pedagogical professionals or teachers.

The exchange with parents is an important part of pedagogical work that often confronts professionals with a difficult task. On the one hand, they have parents who value transparent written information. On the other hand, they must also manage to reach those parents who have little or no language competence. The result is a need for needs-based parental communication that reaches as many parents as possible (cf. Beckord 2011, p. 26).

Literacy:
Beckord, S. (2011): Qualitätsprofil „Frühpädagogik“ – Fachschule/Fachakademie. München: WIFF.
Büchner, P. (2011): Über die Bildungsbedeutung der Familie und Mechanismen der Reproduktion von Bildungsarmut. In: Bundesverband für Alphabetisierung und Grundbildung e. V. (Hg.): Funktionaler Analphabetismus im Kontext von Familie und Partnerschaft (S. 31-42). Münster: Waxmann.

RESEARCH CONCEPT

In direct cooperation with paedagogical professionals in kindergarten and after-school care the project team will develop a photo tool to visually support written information texts. The visualisation of the texts should also reach parents with low reading skills. The tool will be tested directly in the participating kindergartens and after-school care centres and then evaluated by the research team.

Excursion with the prospective school children

On Monday, June 26, 2023, we will go by bus
to the mobility park of the ÖAMTC in
Villach.

Departure: 07.30 (meeting point 07.15)

Return: approx. 12.00 at the kindergarten

Lunch: 12.00-12.30

Please bring a backpack with snacks, waterbottle and headwear!

Dear parents!

As we are going to Friesach on Tuesday (04.07.), our game day will take place on Wednesday, 05.07.

In addition, on Wednesday we will celebrate Birthday

with our

"Summer Children".

CZECHY

Ocena rozwoju i pilotażu zaktualizowanych formularzy gminnych opartych na podejściu alfabetycznym została przeprowadzona metodami jakościowymi i ilościowymi. Podejście różniło się również w zależności od konkretnego formularza, co przedstawiono poniżej:

Podejście do pilotażu/ oceny	Jakościowe	Ilościowe
Proces adaptacji dla nowych pracowników biurowych (wewnętrzne instrukcje dla pracowników)	Wywiady z pracownikami HR, wybranymi menedżerami	Ustrukturyzowany formularz - nowi pracownicy
Wydawanie aktów urodzenia (formularze i instrukcje dla obywateli)	Wywiady z wybranymi urzędnikami recepcji	

Ocena procesu adaptacji nowych pracowników biurowych

Metoda jakościowa: wywiady z pracownikami działu HR i wybranymi menedżerami

Pytanie główne: W jaki sposób wdrożenie pilotażowej aktualizacji formularza usprawniło proces adaptacji nowych pracowników:

Główne odpowiedzi:

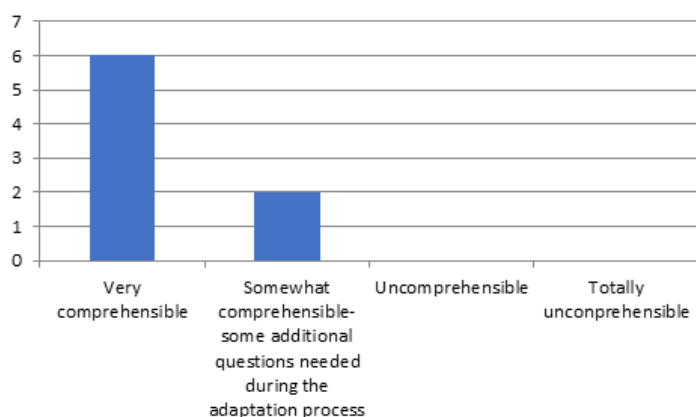
- Mniej pytań od nowych pracowników do pracowników działu HR i menedżerów, zwłaszcza zaraz po ich

zatrudnieniu.

- Nowi pracownicy zwiększyli własną inicjatywę i odpowiedzialność w procesie adaptacji
- Nowi pracownicy proaktywnie pytają o kolejne kroki w ramach procesu
- Nowi pracownicy są lepiej zorientowani w całym procesie
- Uświadomienie sobie, że kwestie analfabetyzmu funkcjonalnego są powszechne, ale nie były rozwiązywane w przeszłości
- Wysiłki w celu wykorzystania podejścia wizualizacji i uproszczenia dokumentów, instrukcji również w innych programach i komunikacji.

Metoda ilościowa: Ustrukturyzowany formularz - nowi pracownicy

Pytanie dotyczące procesu adaptacji wprowadzone do ogólnego formularza satysfakcji: Jak postrzegasz instrukcje dotyczące procesu adaptacji w organizacji?

Bardzo zrozumiałe W pewnym stopniu zrozumiałe – Niezrozumiałe Całkowicie niezrozumiałe

podczas procesu adaptacji

potrzebne są dodatkowe pytania

Wydawanie aktów urodzenia (formularze i instrukcje dla obywateli)

Metoda jakościowa - wywiady z wybranymi urzędnikami recepcji

Główne pytanie: W jaki sposób wdrożenie pilotażowej aktualizacji formularza usprawniło proces wydawania aktów urodzenia?

Główne odpowiedzi:

- Dobrze ustrukturyzowane i wizualne instrukcje są pomocne - używamy ich w przypadku obywateli, którzy naszym zdaniem potrzebują dodatkowego wsparcia i wręczamy im wydrukowane wersje dokumentu.
- Doświadczamy mniej dodatkowych pytań od obywateli i zamieszania podczas pracy z agendą.
- Nowe instrukcje mają potencjał również dla zagranicznych odbiorców, zwłaszcza migrantów, z którymi mamy wiele do czynienia w ciągu ostatniego roku.
- Obywatele zadają tylko konkretne pytania dotyczące porządku obrad, ogólny podstawowy proces jest dla nich znacznie jaśniejszy i nie musimy odpowiadać na podstawowe pytania.
- Uświadomienie sobie, że kwestie analfabetyzmu funkcjonalnego są powszechne, ale nie zostały uwzględnione w przeszłości.

Podsumowanie

Celem projektu Alphabetter było opracowanie i przetestowanie zestawu narzędzi wspierających integrację osób dorosłych, które są analfabetami funkcjonalnymi. Dorosły, który jest analfabetą funkcjonalnym, ma trudności z zaangażowaniem się w działania, w których umiejętność czytania i pisanie jest wymagana do skutecznego funkcjonowania w danej społeczności i/lub jest niezbędna do jego własnego rozwoju (UNESCO, 1978). Ponieważ oceny analfabetyzmu funkcjonalnego są zależne od wymagań w zakresie umiejętności czytania i pisanie w danym kontekście, zespół projektu Alphabetter przyjął ekspansywny, wielowymiarowy pogląd na (nie)umiejętność czytania i pisanie, aby uwzględnić różne formy podstawowych umiejętności czytania i pisanie, w tym umiejętności obywatelskie, finansowe, zawodowe i prawne.

Potrzeby w zakresie umiejętności czytania i pisanie różnią się w zależności od kontekstu, podobnie jak skład demograficzny społeczności i ogólne potrzeby w zakresie umiejętności czytania i pisanie. Biorąc pod uwagę te różnice, każdy partner projektu Alphabetter zdecydował się zaprojektować i wdrożyć zestaw narzędzi dostosowanych do konkretnych potrzeb swoich społeczności. Potrzeby te zostały zidentyfikowane poprzez proces zaangażowania społeczności obejmujący grupy fokusowe z członkami zidentyfikowanych populacji docelowych; następnie każdy zespół opracował unikalny zestaw narzędzi wspierających określone potrzeby w zakresie umiejętności funkcjonalnych.

Na przykład w Polsce, biorąc pod uwagę niedawne trendy migracyjne związane z wojną w regionie, zespół z Uniwersytetu WSB opracował grę karcianą, aby wesprzeć ukraińskich uchodźców w nauce podstaw języka polskiego jako sposobu na poznanie i włączenie się w polskie życie. Następnie, we Włoszech, ENAIP zidentyfikował potrzebę wspierania umiejętności czytania i pisanie na rynku pracy osób dorosłych w wieku powyżej 30 lat (i głównie w wieku powyżej 50 lat), które doświadczyły długotrwałego bezrobocia. W związku z tym zaprojektowali siedem krótkich klipów wideo, aby zapoznać dorosłych z organizacjami i stronami internetowymi zajmującymi się szkoleniami zawodowymi oraz zilustrować skuteczne umiejętności komunikacji pisemnej i ustnej w procesie ubiegania się o pracę.

Jeśli chodzi o Austrię, zespół z Alpen-Adria-Universität Klagenfurt zauważył, że coraz większy odsetek rodzin migrantów potrzebuje wsparcia, aby zaangażować się w edukację swoich dzieci. W związku z tym zaprojektowali zestaw narzędzi wspierających umiejętności informacyjne rodziców, które wizualnie przekazywały ważne informacje związane ze szkołą, takie jak to, w jakich zajęciach będą uczestniczyć ich dzieci i jakie przybory będą musiały przynieść. Wreszcie, w oparciu o trudności, jakie wielu dorosłych pracowników i mieszkańców gminy miało z zaangażowaniem się w formalne procesy miejskie, zespół z MEPCO w Czechach dostosował zestaw pisemnych formularzy do skondensowanych i atrakcyjnych wizualnie dokumentów w celu promowania zatrudnienia i umiejętności prawnych.

Każdy zespół przetestował swoje narzędzia ze społecznością będącą przedmiotem zainteresowania i ocenił ich skuteczność we wspieraniu określonych potrzeb w zakresie umiejętności czytania i pisanie. Ogólnie rzecz biorąc, każdy zestaw narzędzi został uznany przez członków społeczności za pomocny w promowaniu ich zaangażowania w zidentyfikowane praktyki czytania i pisanie. We wszystkich kontekstach użytkownicy sugerowali również ulepszenia narzędzi, które każdy zespół planuje włączyć do przyszłych iteracji.

Zespół jest bardzo dobrze przygotowany do wywierania głębokiego wpływu na swoje społeczności, angażując się w tę i przyszłą współpracę międzynarodową w celu wspierania skutecznego funkcjonowania i rozwoju osobistego dorosłych.

dr Megan Hopkins

Bibliografie

- Beckord, S. (2011): Qualitätsprofil „Frühpädagogik“ – Fachschule/Fachakademie. München: WiFF.
- Behrensen, B. & Westphal, M. (2009): Junge Flüchtlinge – ein blinder Fleck in der Migrations- und Bildungsforschung. Bildung junger Flüchtlinge als Randthema in der migrationspolitischen Diskussion. In: Krappmann, L., Lob-Hüdepohl, A., Bohmeyer, A. & Kurzke-Maasmeier, S. (Ed.), Bildung für junge Flüchtlinge – ein Menschenrecht. Erfahrungen, Grundlagen und Perspektiven (pp. 45–58). Bielefeld: Bertelsmann.
- Bundesministerium für Inneres (2015): Asylstatistik 2015. Republik Österreich, Sektion III – Recht. Accessed on 11.02.2021 under www.bmi.gv.at/301/Statistiken/files/Jahresstatistiken/Asyl_Jahresstatistik_2015.pdf.
- Bundesministerium für Inneres (2016): Asylstatistik 2016. Republik Österreich, Sektion III – Recht. Accessed on 11.02.2021 under www.bmi.gv.at/301/Statistiken/files/Jahresstatistiken/Jahresstatistik_Asyl_2016.pdf.
- Bundesverband Alphabetisierung und Grundbildung e.V. (2011): Funktionaler Analphabetismus im Kontext von Familie und Partnerschaft. Münster: Waxmann.
- Hofer (2022): Leseinitiative „Bildung fängt mit Lesen an“. Online. Accessed on 09.05.2022 URL: <https://www.hofer.at/de/heute-fuer-morgen/fokusthemen/weitere-themen/leseprojekt.html>.
- Gitschier, L. (2017): Die prekäre soziale Lage junger Flüchtlinge – Eine strukturell bedingte Wirkungsgröße der extremen Belastungssituation. In: Bleher, W. & Gingelmaier, S. (Ed.), Kinder und Jugendliche nach der Flucht. Notwendige Bildungs- und Bewältigungsangebote (pp. 22–38). Weinheim und Basel: Beltz.
- IQS (2022): Individuelle Kompetenzmessung PLUS. Online. Accessed on 07.05.2022 URL: <https://www.iqs.gv.at/themen/nationale-kompetenzerhebung/ikm-plus>.
- Mayringer, H.; Wimmer, H.; Auer, Michaela; Gruber, G. (o.J.): Salzburger Lese-Screening 5-8 (SLS). Handbuch. Online. Accessed on 08.05.2022 URL: <https://lesen.tibs.at/sites/default/files/lesekompetenz/SLS/Handbuch%20SLS%205-8.pdf>.
- Michitsch, V. (2020a): Bildung auf Augenhöhe. Partizipativ gestaltete Bildung für Menschen auf der Flucht. Die Österreichische Volkshochschule. Magazin für Erwachsenenbildung, 2019/2020 (269). Accessed on 10.02.2021 under <http://magazin.vhs.or.at/magazin/2019-2/269-winter-201920/schwerpunkt-interessegeleitetes-lernen-interesse-entwicklung/bildung-auf-augenhoehe/>.
- Michitsch, V. (2020b): Bildung auf Augenhöhe. Das Transitquartier als personalisierter Bildungsort. Die Österreichische Volkshochschule. Magazin für Erwachsenenbildung, 2020 (270). Accessed on 10.02.2021 under <http://magazin.vhs.or.at/magazin/2020-2/270-sommer-2020/bildungsthemen/bildung-auf-augenhoehe/>.
- Michitsch, V. (2022): Education at Eye Level: Transitional Quarters as Educational Spaces for Participatory Learning Processes of Accompanied Refugee Children and Adolescents. In: Hermansen, M.; Aslan, E.; Akkilic, E. (Ed.): Peace Education and Religion: Perspectives, Pedagogy, Policies. Springer VS: Wiesbaden.
- OECD, European Union, UNESCO Institute for Statistics (2015): ISCED 2011 Operational Manual: Guidelines for Classifying National Education Programmes and Related Qualifications. OECD Publishing. URL: http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/isced-2011-operational-manual-guidelines-for-classifying-national-education-programmes-and-related-qualifications-2015-en_1.pdf [abgerufen am 22.09.2022].
- Rechnungshof Österreich (2020): Leseförderung an Schulen. Bericht des Rechnungshofes. Online. Accessed on 07.05.2022 URL: https://www.rechnungshof.gv.at/rh/home/home/004.714_Lesefoerderung.pdf
- Rechtsinformationssystem des Bundes (2005): Bundesgesetz über die Gewährung von Asyl. Bundesrecht konsolidiert: Gesamte Rechtsvorschrift für Asylgesetz 2005. Accessed on 31.08.2020 under www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=920004240.
- Rechtsinformationssystem des Bundes (2020): Gesamte Rechtsvorschrift für das Schulpflichtgesetz 1985. Rechtsinformationssystem des Bundes (2020): Bundesrecht konsolidiert. Accessed on 31.08.2020 under www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10009576
- Roth, X. (Hrsg.) (2013): Handbuch Bildungs- und Erziehungspartnerschaften – Zusammenarbeit mit Eltern in der Kita. Freiburg im Breisgau: Herder Verlag.
- Schulze, E. & Spindler, S. (2017): Schule als sicherer Ort. Flucht als Herausforderung für Soziale Arbeit und Schule. In: Gewerkschaft Erziehung und Wissenschaft (Ed.): Die Deutsche Schule. Zeitschrift für

Erziehungswissenschaft, Bildungspolitik und pädagogische Praxis: Flucht und Bildung, 2017 (109/3). pp. 248-259. Münster: Waxmann.

- Unicef (1990/2021): Die UN-Kinderrrechtskonvention. Regelwerk zum Schutz der Kinder weltweit. Accessed on 10.02.2021 under <https://www.unicef.de/informieren/ueber-uns/fuer-kinderrechte/un-kinderrechtskonvention>.

aßer

learning tools for preventing functional
and secondary illiteracy